

නාට්‍ය හා රංග කාලව

08 ශ්‍රේණිය

පළමු වාරයේ තේමාවන් හා පබළු පෙළගැස්ම

01. නාට්‍ය හා රංග කලාව පිළිබඳ සිද්ධාන්ත අධ්‍යයනය කිරීම.

- 1 පාඩම : නාට්‍ය පෙළක මූලිකාංග හඳුනාගනිමු. - නාට්‍ය පෙළ රචනය
- 2 පාඩම : කතා වස්තුව - නාට්‍යෝවිත කතා වස්තු රැස් කරමු.
- 3 පාඩම : නාට්‍ය පෙළෙහි අන්තර්ගත තේමාව සංවාද හා චරිත හඳුනා ගනිමු.
- 4 පාඩම : ජීවන ගැටලු විනිවිද දැකීම සඳහා නාට්‍ය කලාවේ සහය ලබා ගනිමු.
- 5 පාඩම : අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් පුද්ගල හැඟීම් හඳුනා ගනිමු.

02. ස්වකීය පරිකල්පනය මෙහෙයවා පරිසරය ආශ්‍රිත අත්දැකීම් පාදනකොටගෙන නිර්මාණකරණයෙහි යෙදීම.

- 6 පාඩම : තේමාවක් අරමුණු කොටගෙන කතාවක් ගොඩනැගීම
- 7 පාඩම : නාට්‍ය පෙළක් රචනා කිරීම.
- 8 පාඩම : නාට්‍ය පෙළ සංවර්ධනය කිරීම.

03. නාට්‍ය හා රංග කලාවේ සිද්ධාන්ත අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්හි නියැළීම.

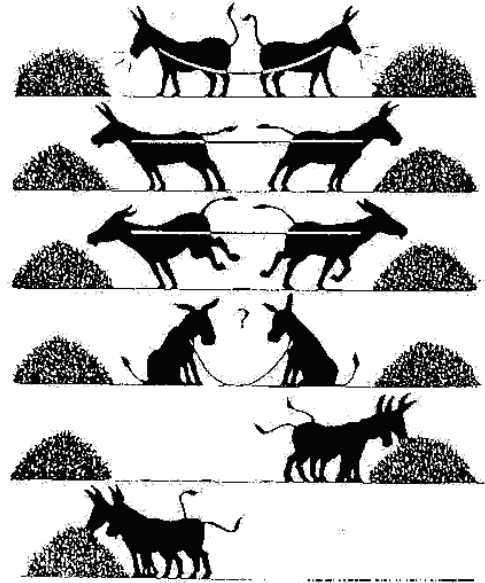
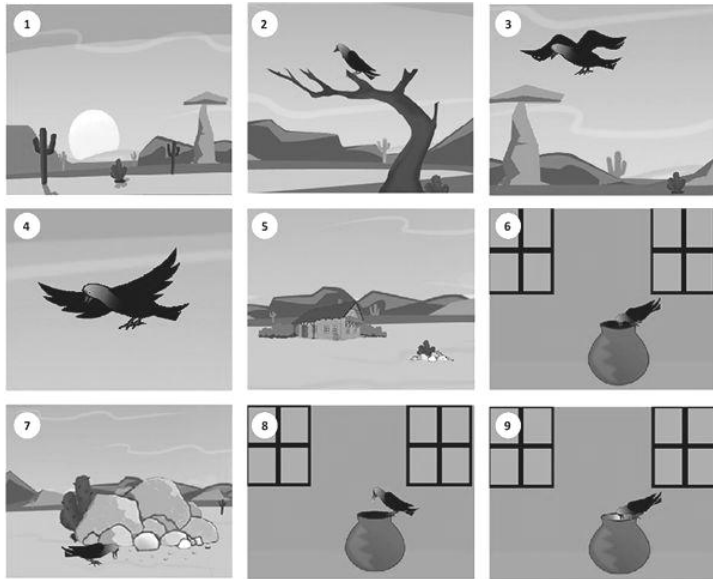
- 9 පාඩම : ශරීරය උණුසුම් කරන ව්‍යායාම
- 10 පාඩම : ශිථිලකරණ අභ්‍යාස
- 11 පාඩම : ශාරීරික හා මානසික සමබරතාව ඇතිවන නිර්මාණාත්මක අභ්‍යාස
- 12 පාඩම : නාට්‍ය කලාවට අදාළ හඬ අභ්‍යාස 1
 - බුද්ධ ගජ්ඣය කියවමු.
- 13 පාඩම : නාට්‍ය කලාවට අදාළ හඬ අභ්‍යාස 2
 - ජන ගී ගායනා කිරීම. (දූල් ගී, වැදි ගී, යාතුකර්ම ගී)
- 14 පාඩම : නාට්‍ය කලාවට අදාළ හඬ අභ්‍යාස 3
 - සංවාද භාවිතය

04. නාට්‍ය හා රංග කලාවට සම්බන්ධ ශ්‍රී ලාංකේය සංස්කෘතියේ ඓතිහාසික පසුබිම පැහැදිලි කිරීම.

- 15 පාඩම : ආගමික කතා ඇසුරෙන් නාට්‍යමය අවස්ථා විමසීම
- 16 පාඩම : ආගමික කතාවල නාට්‍යමය අවස්ථා සොයමු.
- 17 පාඩම : සාරධර්ම ගොඩනැගීම සඳහා ආගමික ආගමික කතා ඇසුරෙන් ගොඩනගා ගත් නාට්‍ය ඉවහල් කර ගනිමු.
 - ආගමික කතාවල නාට්‍යමය අවස්ථා සොයමු.
 - ආගමික රංගයේන සරු දහම් ගොඩනගමු.

නාට්‍ය පෙළක මූලිකාංග හඳුනාගනිමු.

- නාට්‍ය පෙළ නිර්මාණය.

කතාවක් හෝ සිදුවීමක් නාට්‍යයක් බවට පත් කිරීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු මොනවා ද?

කතාවේ දක්නට ලැබෙන මූල, මැද, අග පිළිවෙළින් පැවතීම ඒ ආකාරයට ම නාට්‍යයට අතුළත් කිරීම අනිවාර්ය නොවේ. කතාවේ සිද්ධිමාලාව ඒ එම අනුපිළිවෙළින් ම ඇතුළත් නොකර කතා තේමාව මතු කළ හැකි ආකාරයට වෙනස් පිළිවෙළකින් වුව ද නාට්‍යයට ඇතුළත් කළ හැකි ය. කතාවේ දක්වෙන අදාළ සිද්ධි හා අවස්ථා නාට්‍යයට උචිත පරිදි සකස් කළ හැකි ය. කතාවේ මූලික හරයට හානි නොවන පරිදි නාට්‍ය වස්තුව ගොඩනැගිය යුතු ය. නාට්‍යයේ සංවාද භාවිතය හා වර්තන නිරූපණය වඩා ප්‍රබල විය යුතු ය. නාට්‍යයට උචිත පරිදි හසුරුවා ගත යුතු වේ.

නාට්‍ය පෙළක් නිර්මාණය කිරීමේ දී අනුගමනය කරන ක්‍රියාවලියේ අනුපිළිවෙළ

1. කතාවකින් නාට්‍යෝචිත අවස්ථා වෙන් කර ගැනීම.
2. මූල, මැද, අග සම්බන්ධතාව රැකෙන පරිදි අවස්ථා ගලපා ගැනීම.
3. එම ගලපාගැනීම යම්කිසි ගැටලුවක් ප්‍රකාශ වන සේ අවස්ථා නිර්මාණය විය යුතු ය.
4. ගැටලුව වර්ධනය වීම උචිත අවස්ථාවක් සහ අවසානයක් ගොඩනැගෙන ආකාරයට සකස් විය යුතු වේ.
5. නාට්‍ය මුලින් ම රඟදක්වෙන්නේ නාට්‍ය රචකයාගේ මනසේ බවත් එය පිටපතෙහි ඇතුළත් රංග විධාන මගින් පිළිබිඹු වන බවත්, අනතුරු ව නිෂ්පාදකගේ අර්ථ කථනය සහිත නිර්මාණය රචක මගින් ප්‍රේක්ෂකයන් වෙත ඉදිරිපත් කරවීම සිදුවිය යුතු වේ.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

- නාට්‍ය පෙළ රචනයේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු මොනවා ද?
- නාට්‍ය පෙළක් නිර්මාණය කිරීමේ දී අනුගමනය කරන ක්‍රියාවලියේ අනුපිළිවෙළ කුමක් ද?
- නාට්‍ය පෙළක ලිවීමට සුදුසු යයි හැඟෙන කතා පුවත් පහක් නම් කරන්න.
- එයින් එක් කථාවක නාට්‍යෝචිත අවස්ථා නම් කරන්න.
- කථාවක් නාට්‍ය පෙළක් බවට පත් කරමින් නාට්‍ය පෙළක් රචනා කරන්න.

කතා වස්තුව

- නාට්‍යෝවිත වස්තු රැස් කරමු.

දඬුලේනාට ගිනිපෙනෙල්ල දමා ගසද්දී රනිඤ්ඤා කරල අතේ පත්තුවෙලා
- පුවත්පතකින් උපුටාගත් පුවතියක්

ගෙවත්තේ පොල්ගස්වල කුරුමිබා ඇට්ටි කෑමට පැමිණෙන දඬු ලේනුන් පන්නා දූමිම සඳහා රනිඤ්ඤා දල්වා පොල් ගස් මතට විසිකරමින් සිටි පුද්ගලයෙකු දල්වන ලද රනිඤ්ඤා කරලක් අතේ තබාගෙන අතේ වූ ගිනිපෙනෙල්ල ගස් දෙසට විසි කිරීමත් සමග ම අතේ තිබූ රනිඤ්ඤාකරල පිපිරී යාමෙන් අතට හා ඉඟ ප්‍රදේශයට සිදුවූ බරපතළ තුවාල හේතුවෙන් රෝහල් ගත කිරීමේ පුවතක් වියලුවේ ගමකින් වාර්තා වේ.

සිද්ධිය මෙසේ ය. ගම්බද ප්‍රදේශයකි. ඇට්ටි කා දූමිමට පැමිණෙන දඬු ලේනුන් පන්නා දමන්නට මේ ගමේ පුද්ගලයෙකු රනිඤ්ඤා දල්වා පොල් ගස් මතට විසි කරන්නට පුරුදු වී සිටියේ රනිඤ්ඤා හඬට බිය වී දඬු ලේනුන් පැන යන නිසා ය. එදින ද ගිනි පෙනෙල්ලක් රැගෙන ගිය හෙතෙම පොල් ගසක ඇට්ටි කමින් සිටි දඬු ලේනෙකු දක රනිඤ්ඤා කරලක් දල්වූයේ ගස මතට විසිකරන්නට ය. ඔහු කෙතෙක් කලබල වුවේ ද යත් දල්වන ලද රනිඤ්ඤා කරල යැයි සිතා අතේ වූ ගිනිපෙනෙල්ල හැකි වෙර යොදමින් දඬු ලේනා දෙසට විසිකළේ අනෙක් අතෙන් දල්වන ලද රනිඤ්ඤා කරල තරයේ අල්ලා ගනිමිනි.

ගිනිපෙනෙල්ල විසිකිරීමෙන් බියපත් වූ දඬු ලේනා පලා යන දෙස බලා සිටි ඔහු යළි පියවී සිහියට ආවේ කන් බිහිරි කරමින් අතේ වූ රනිඤ්ඤා කරල පිපිරී යාමෙනි.

උපුටා ගැනීම - 'දෙයියෝ සාක්කි' ලංකාදීපය පුවත්පත

ජීවිතයේ අපට අත්දැකීමට සිදුවන හෝ අසන්නට ලැබෙන ඕනෑම සිදුවීමක් නාට්‍යයකට උචිත (නාට්‍යෝවිත) නොවේ. නාට්‍යයක කතා වස්තුව පිළිබඳ අවදානය යොමු කිරීම ඉතා වැදගත් වන බැවින් නාට්‍යයකට සුදුසු කතාවක නොහොත් සිදුවීමක නොහොත් අවස්ථාවක තිබිය යුතු නාට්‍යෝවිත බවෙහි ලක්ෂණ මොනවාදැයි සොයා බලමු.

01. තෝරා ගන්නා කතාව අපූර්වත්වයෙන් යුතු එකක් විය යුතු ය (අ + පූර්ව යනු පූර්වයේ නොවූ යන්න, නොඇසූ විරූ, නොදුටු විරූ යන තේරුම යි).
02. සිදුවීම් මූල, මැද, අග වශයෙන් මනා ව ගැලපීම.
03. කිසියම් අරමුණක් පෙරදැරි කරගෙන කතාව විකාශනය වීම.
04. පුරුදු අත්දැකීම් සහිත වීම.
05. කුතුහලයෙන් යුක්ත වීම.
06. ගැටුම් සහිත වීම.
07. ගැටුම් ආරම්භය, උච්චාවස්ථාව, ගැටලුව ලිහිල් ව යාම. විසඳුම් සහිත ව කතාව ගලායාම.
08. විශ්වාසනීය ව ඉදිරිපත් කිරීම.
09. ප්‍රේක්ෂකයාට රසයක් ලබා ගත හැකි විය යුතු මෙන් ම බුද්ධිගෝචර වීම.
10. භාෂා අනුකරණ විධි එනම් අනුප්‍රාසය, උත්ප්‍රාසය, ව්‍යංගාර්ථ, ධ්වනිතාර්ථ සහිත භාෂාවක් යොදා ගැනීම.
11. වේදිකාව මත පෙන්විය හැකි සිදුවීම්, ක්‍රියාවන් හා ස්ථාන සහිත වීම.

අභ්‍යාසය - වැල් කතා ගෙතීම.

වැල් කතා යනු, පරිකල්පනය හා නිර්මාණශීලීත්වය වර්ධනය කරන අභ්‍යාසයකි. එය සිදුකරන්නේ කණ්ඩායමක් වශයෙනි. සිසුන් කණ්ඩායම මතා හික්මීමකින් හා සුදානමකින් සිටිය යුතු ය. ගුරුවරයා පිළිවෙළකට අනුව එයින් එක් සිසුවෙකුට යම් කතාවක් ගෙතිය හැකි ඉඟියක් ලබා දෙයි. නැතහොත් කතාවක ආරම්භය සිසුන්ට කියා ඉතිරි කොටසට යමක් එකතුකරන ලෙස පළමු සිසුවාට පවසයි. ඔහු එයට යම් අදහසක් එක් කරයි.

නිදසුනක් ලෙස, “එක්තරා වැනි කාලයක වැනි කොඬය වදන් අඩු වූ වෙලාවක වී පැටවෙක් තම වී ගුලෙන් එළියට පැවිණි ආහාරයට යමක් භෝජනයෙන් යන්න හිතා ගනියි.” යනුවෙන් ගුරුවරයා කතාව ආරම්භ කරයි.

පළමු සිසුවා ඉතිරි ටිකෙන් යම් තරමක් සම්පූර්ණ කරනු වස් “වී පැටියා ආහාර නිවුණ ගසකින් කොලයක් කඩාගෙන වැනි කාලයක් හඳුනාගන්නවා. එහෙම හඳුනාගෙන යන්න පිටත් වෙනවා.” යනුවෙන් පවසා නිහඩ වෙයි.

දැන් දෙවන සිසුවා පළමුවැනියා නැවතු තැනින් ඉතිරි කොටස ආරම්භ කරයි. “උ ඵළියට බහින කොටම ලොකු හොණ හඬක් පුපුබයි. වී පැටවා නිගැස්සී බිය වී ආපසු වී ගුලට රිංගීමට දිව යයි. ආපසු හිත දෝරයවත් කඳගෙන යන්නට පිටත් වෙයි.”

ඊළඟට තුන්වැනි සිසුවා කතාවට යමක් නිර්මාණය කරමින් මෙසේ කියයි. “එහෙම යනකොට වී පැටියට තවත් ඒ වගේ ව කළු සොයාගෙන යන වදුරු පටියක් හවිබ වෙනවා. දෙන්නා යාලු වෙනවා. වදුරු පැටිය කියනවා අපි කන කළු නියෙන්ගේ ගස් උඩ අපි බයත් උඩින් යනවා නව් වාත් එක්ක ගහින් ගහට පැන පැන යන්න පුළුවනී කියලා”

සිව් වැනි සිසුවා “වී පැටියා බැ කියනවා ඒකට හේතුව වියට ගස් උඩින් යන්න බැරී නිසා. අනික වේ වෙලාවේ ගස් ලිස්සනවා. අකුණුත් පුපුබනවා. එහෙම තේරැව් කඳුලා දුන්නාම වදුරු පැටියත් බිවින් යන්න නීරසය කඳනවා.”

පස්වන සිසුවා ඉතිරිය නිර්මාණය කරමින් කියන්නේ මේ ලෙස, “දෙන්නා යනකොට දකිනවා ගහක් මුල වැටීම කියන වචනා ගෙඩියක් එතන කියනවා විසිරිලා ගිය කොස් අට ටිකක්. වියෝ කොස් අට කන්න ආසයි නේ වියා එතනට ගිහින් කොස් අට ටික අහුලනවා. වදුරා කළුති වචනා වදුවෙලට නිසා වදුරා කන්නේ වචනා වදුවේ දෙන්නා හැබැයි වී පැටියා ඒ වෙලාවේ අහුලා ගන්න කොස් අට එකක්වත් කන්නේ නෑ වොක ද වියාට ඩිනැ ඒවා වී ගුලට ගෙනියන්න. වදුරා අහනවා අයි බයාට බඩගිනි නැද්ද කියලා. නමුත් වියා කියනවා මට බඩගිනිය තමයි. ඒත් මගේ අවිවා වැස්සට තෙවිලා ලෙඩ වෙලා ගුල අතුලේ ඉන්නවා මම වේවත් අරන් අවිවා ඉන්න තැනට යනවා.” කියලා.

හයවැනි සිසුවා “වී පැටවා එහෙම කියලා වදුරුගෙන් සලු ගන්නවා එතකොට වදුරා ආපසු හැරුන වියට කියනවා බයා හරි හොඳ කෙනෙක්... මටත් කියනවා ඒ වගේ ව පුස්තයක්. මට ඒක තේරුනේ බයා හිතේ වොකද මට අවතක වුනා අපේ වූව් නංගිව මමත් වූව් නංගිව මදුලු දෙකක් අරන් යනවා බයාට ස්තූතියි මට ඒ වගේ හොඳ ගුණාධර්මයක් කියලා දුන්නට. වොකද මම තම ටිකින් ඒ බව අවතක කඳනවා. සුබ ගමන් යාලුවා...” කියමින් දෙදෙනා සමුගන්නවා.

අවශ්‍ය නම් ගුරුවරයාට මෙහෙමත් එකතු කරමින් කතාව නිමා කළ හැකි ය.

“වී පැටවා කියනවා කොස් අට බැපුටා ම වදුරු යාලුවන් සමහර වට කොස් අට කන්න ආස වෙයි. වැස්ස පායපුවාම අපි ආයෙන් දවසක කොස්අට බැපුගෙන කලු. බබරන් සුබ ගමන්...” දෙදෙනා නොපෙනී යනවා.

මූලපිරීම:

01. පාසල් ළමයෙකුට තම පොත් බැගයේ තිබේ තමාට අයිති නැති දෙයක් හමුවෙනවා
02. දඩයමේ යන වැද්දෙක් පියාපත් සහිත ගෝනෙක් දකිනවා.
03. කුඩා මියෙකුට මුණගැහෙනවා මී ගල අසල භාවනා කරමින් ඉන්න ගැරඬියෙක්.
04. ඉබ් හාමි සහ හා හාමිනේගේ විවාහ මංගල්යයට කැලේ සතුන් බොහොමයකට ඇරයුම්.
05. එක්තරා මල් වත්තක් දී ළමයෙකුට සමනලයෙක් කතා කරයි.

පැරණි කතා වස්තූන් - 01 (ග්‍රීක මිත්‍යා කතාවක්)

පැන්ඩෝරාගේ පැතුම් පෙට්ටිය

ග්‍රීක්වරුන්ගේ යුද්ධයන් නොහොත් යෝධයින් අතර ඉතා ජනප්‍රිය යෝධයෙක් ප්‍රොමීතියස්. ඔහු වරක් දෙව් ලොවට ගියේ රැකවලුන්ගේ ප්‍රමාදයක් බලා ය. එහි දී ඔහු ගිනි හුලක් හොරා ගෙන මිනිස් ලොවට පැනගත්තේ ය. ඒ කාලයේ මිනිස් ලොව ගිනිදර තිබුණේ නැත. ඉවුම් පිහුම් කිරීමක් නැති නිසා එකල මිනිසුන් අමුළ වළවළ, අමුළ පළා කොළ, අමුළ මස් මාළු කෑමට පුරුදුව සිටියහ. ඉතින් ග්‍රීක්වරුන්ගේ මහ දෙවියා වූ සියුස් හෙපෙස්ටස් නමැති ගින්නට අධිපති දෙවියා ලවා ගැහැනියක මවා ගති. ඇයට දුන් නම පැන්ඩෝරා ය.

සියුස් මිනිස් ලොව යෑමට සිටි පැන්ඩෝරා අතට අගුලු දූමු පෙට්ටියක් දී එය කිසි දිනක අරින්න එපා යැයි ද පවසා අතුරුදන් විය. ඉතින් පැන්ඩෝරා පෙට්ටියක් අරගෙන මිනිස් ලොවට ආවා ය. ඒ අතරතුරේ ඇයට එපිමෙතියස් නමැති තරුණයෙකු හමු විය. වැඩි කල් නොගොස් ඒ මිනිසා පැන්ඩෝරා කසාද බැඳ ගත්තේ ය.

පසුව පැන්ඩෝරා සියුස්ගේ අණ පරිදි දෙව් ලොවින් ගෙනා ඒ පෙට්ටිය සිය සැමියාට භාර දුන්නී ය. ඒ සමග ම පෙට්ටියේ යතුර ද දුන්නා ය. ඔහු ඒ පෙට්ටියයි, යතුරයි සඟවා තැබී ය. දින මාස ගණන් ගෙවී ගියේ ය. ඒත් පැන්ඩෝරාට ඒ වගක් කොහෙන්ම මතක නැති විය. තම සැමියා ද වැඩ කටයුතු සඳහා ගෙයින් බැහැර ගියේ ය. ගෙදර හිටියේ පැන්ඩෝරා පමණි. ඇයට මහත් පාළු ගතියක් හා කාන්සියක් දැනිණි. ඇයට දෙව් ලොවින් ගෙනෙන ලද අර තැඟි පෙට්ටිය මතක් විය.

ඇය තම නිදන කාමරයේ මුල්ලක තිබුණු යතුර ඇරගෙන පෙට්ටිය ඇරියා පමණි, සැණෙකින් ඇය පුදුමයෙන් පුදුමයට පත් කරමින් කුඩා කෘමීන් රඳවක් පිටතට ඇවිත් අහස්කුස දක්වා ව්‍යාජ්‍ය වී යන්නට විය. ඔයින් මෙයින් එතෙක් මෙතෙක් මිනිසුන් තුළ නොදුටු දුර්ගුණ රාශියක් ද පහළ විය.

‘අහෝ මා වගේ මෝඩ ගැහැණියක්’ අය තමාට ම කියා ගන්නා ය. එසේ කියා වහාම පෙට්ටිය වසා දමුවා ය. අර කෘමීන් තමන්ට දෂ්ඨ කළ පසු අයගේ ජීවිතය වෙනස් වූවාක් මෙන් ඇයට දැනිණි. යළිත් පෙට්ටිය හඬ ගැවේ ය. ‘අනේ පැන්ඩෝරා, මා එළියට ගන්න. මට පුළුවන් ඔයාට උදව් කරන්න’ කියා කීවා ය. ඉතින් ඇය දෙවන වරටත් පෙට්ටිය ඇරියා විතරයි, ඇතුළත් හරි ම ප්‍රියංකර දේවතා දුවක් එළියට ආවා ය.

‘මේ අහන්න, මගේ නම පැතුම්. ඇයි ඔයා මෝඩ වැඩක් කළේ? අපේ සියුස් දෙව් රජු මෙලොව තිබෙන තාක් හිරිහැර, කරදර, දුර්ගුණ, කම්කටොලු මේ පෙට්ටියට දමා වැසුවා. අද සිට මිනිස් වර්ගයාට ඒවායින් අපල ගෙන දේවි. ඔබ කවදාක හරි පෙට්ටිය අරින බව අපේ මහ දෙවියා දැන සිටියා. දෙව් ලොවින් ගිනිදර හොරා ගත් ප්‍රොමීතියස්ටත්, සියලු මනුෂ්‍ය වර්ගයාටත් දඩුවම් පිණිස එතුමා ඒ පෙට්ටිය ඔබ අත එව්වා’ යැයි අර දෙව් දුව කීවා ය.

පසුතැවිලි වූ පැන්ඩෝරා ‘අනේ, අපේ දේවතා දුවේ, ඒ සියලු අකුසල් ආපසු පෙට්ටියට දමීමට මට උදව් වෙන්තැ’යි කීවා ය.

එහෙත් දෙව් දුව ඒ ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කළා ය. ‘ඔබ දැන් ඉතින් කළ යුත්තේ පුළුවන් තාක් දුරට ඒවායින් මිදී ජීවත් වීමයි. ලොව දුක් ගිනිදරෙන් දූවෙන සියල්ලන් ම බලාපොරොත්තුවේ පැතුම් මල්ල එලල වී යළිත් සුබ පල උදාවනු ඇතැයි’ පවසා පැන්ඩෝරාට සුබ පතා දෙව් ලොව බලා ගියා ය.

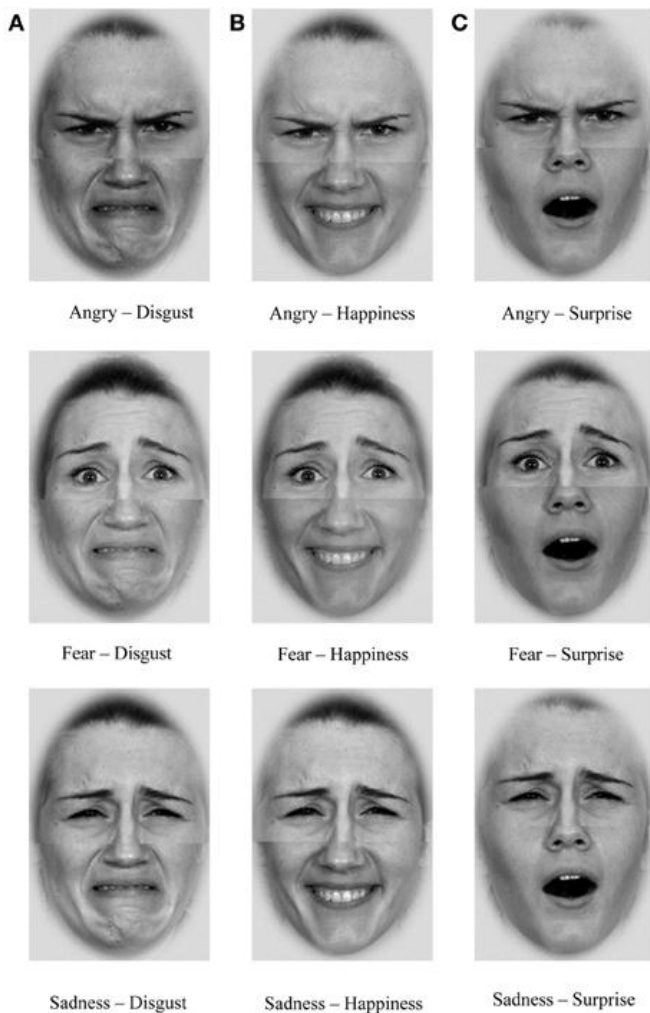
පැන්ඩෝරා ද දිග සුසුමක් හොලා ළය සැහැල්ලු කර ගන්නා ය.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

- ඉහත කථා වස්තුවෙහි සිදුවීම් උචිත ආකාරයට පෙළ ගස්වන්න
- එහි එන නාට්‍යෝචිත අවස්ථා මොනවා ද?
- නාට්‍යෝචිත බව යනු කුමක් ද?
- ගැටුම් සහිත ස්ථාන 5ක් නම් කරන්න.
- මෙහි එන එක අවස්ථාවකට ඔබේ පරිකල්පනයන් එක් කරමින් කතාන්දරයක් ගොතන්න.
- ඔබ නිර්මාණය කිරීමට බලාපොරොත්තුවන නාට්‍ය පිටපතට ඇතුළත් කළ හැකි රංග ප්‍රයෝග මොනවා ද?

කියවන්න

- ජාතක කතා, ජන කතා, ඓතිහාසික කතා හා විවිධ නාට්‍ය පිටපත්.

නාට්‍ය පෙළෙහි අන්තර්ගත කේවල සංවාද හා චරිත හඳුනා ගනිමු.

කේමාව යනු නාට්‍ය පෙළින් ප්‍රකාශ වන අදහස යි.

නිදසුන් : -

	නාට්‍යය	කේමාව
01	පුංචි අපට දැන් කේරෙයි	මේ ලෝකේ කවුරු නමුත් වැඩ පල නොකරනවා නම් නිකම් ඔහේ පුටු පිට ඉඳ කන්නට හොඳ නෑ..... (කම්මැලි නොවිය යුතු බව)
02	අමර ගියා දිව්‍යලෝකේ	වැරදි මතයක පිහිටා කටයුතු කළ අමර, උපක්‍රමශීලී ව නිවැරදි මාවතකට යොමු කිරීම. (අමර තමන් ලද අත්දැකීමක් ඇසුරෙන් ජීවිතාවබෝධය ලැබීම).
03	මාෂා සහ වලහා	කුඩා ළමුන් පවා දැන ඉගෙන ගත යුතු දේ බොහොමයක් ඇති බව, නරක අය පවා යහපත් අයගේ ආශ්‍රය නිසා හොඳ වන බව.
04	නරි බැණා	ඇතැම් විට කැලේ නරියන්ටත් වඩා මිනිසුන් සටකපට පුද්ගලයන් බව. තමාගේ ස්වභාවයට නොගැළපෙන පරමාර්ථ ඉටුකර ගැනීමට යාමෙන් පෙර තිබූ තත්ත්වයන් අහිමි වී යා හැකි බව.
05	කදා වළලු	අධික තෘෂ්ණාවෙන් කටයුතු කිරීමත් ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව නොමැති වීමත් පුද්ගල විනාශයට හේතුවක් වේ.

චරිත යනු

කතා වස්තුවක අවස්ථා හා සිද්ධි තුළ ඇති ක්‍රියා ප්‍රේක්ෂකයන් හමුවට පමුණුවන්නෝ ය.

සංවාද යනු චරිතවල අදහස් ප්‍රේක්ෂකයාට දැන්වීම සඳහා යොදාගන්නා මාධ්‍යය යි.

නිදසුන් : -

වලහා : කවිද මේ.....

මාෂා : මම මේ මහ මුකලානේ පාර වැරදිලා පාර හොයාගන්න මෙහේට ඇවේ.

වලහා : (බයෙන්) බොරු කියන්න එපා. මායාකාර කෙල්ලක්. මායාකාර හඬක්. මොකද එහෙම කෑ ගැහුවේ.

මාෂා : වලස් රාළහාමි මගේ අත පෑගුවා. ඒකයි කෑ ගැහුවේ.

වලහා : (කල්පනා කරයි). මායාකාරියක් නොවෙයි ද? මට හරියට දැන ගන්න ඕනා. බය වෙන්න නරකයි. යන්න ඕනා ළඟට. (වලහා මාෂා ළඟට යයි).

යට දැක්වෙන කතාව කියවා මෙම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලියන්න.

- මෙම කතාවේ එන පණිවුඩය/පණිවුඩ මොනවා ද?
- කතාවේ හමුවන වර්ත මොනවා ද?
- මෙම කතාව වෙනස් කරමින් තවත් වර්ත එක් කරමින් ඔබේ අභිමතය පරිදි ලියන්න.
- ඔබ දන්නා නාට්‍ය කිහිපයක (නාට්‍ය 5ක) තේමාව ලියා දක්වන්න.

ජන කතාව (බුරුමය) - දුප්පත් සංචාරකයා හා කපටි වෙළෙන්දිය

එක්තරා දුප්පත් සංචාරකයෙක් ගමන් මහන්සිය නිසා මාර්ගය අද්දර ගසක් යටට වී තම බත් ගෙඩිය දිග හැරගෙන කෑමට සූදානම් වුණා. එහෙත් එහි අඩංගු වූයේ බත් සහ සුළු වැංජනයක් පමණයි.

මගින් බහුලව ගමන් ගන්නා එම ප්‍රදේශයේ කඩපිල් කිහිපයක් අවට දකින්නට ලැබුණා. වෙළඳසැල්වල රසකැවිලි, කිරි පැණි, පලතුරු ආදී ආහාර-පාන වර්ග පිටතට පෙනෙන්නට ප්‍රදර්ශනය කර තිබුණේ කෑම රුචිය ඉහළ යන ලෙසට. දුගී මගියා වාඩිවී සිටි ගස් සෙවනට යාර කිහිපයක් ඔබ්බෙන් තාව්වියක් ලිප තබාගෙන ඉස්සන් හා මාලු බදින වෙළෙන්දියක් ද සිටියා. මගියා විටින් විට මාලු බදින අයුරු බලමින් බත් ගෙඩිය අනුභව කරන අයුරු ඇය දුටුවා.

ආහාර ගෙන අවසන් වූ මගියා ජලය පානය කළා. ඉන් පසු නැවත තම ගමන යාමට සූදානම් වුණා. එවිට එතනට පැමිණි මාළු වෙළෙන්දිය “මට රිදී කාසි බාගයක් දෙන්න.” යයි පැවසුවා.

“ඇයි ඒ ? මම ඔයාගෙන් මොනවත් ගත්තේ නෑ නේ ! ඉතින්, ඇයි මම සල්ලි දෙන්නේ ?”

“කපටියා, බොරුකාරයා...!” ඇය බැන වදින්නට වුණා.

“මෙනනින් ගිය, මෙනන හිටිය හැමෝම දක්කා නුඹ රසකරමින් කෑම කෑවේ මගේ බැඳුපු මාලුවලින් එන සුවඳ නිසා බව. මාලු සුවඳ නැත්තං මෙලෝ රහක් නැති නිකම්ම බත් විතරයි කන්න වෙන්නේ.”

මේ කෑගැහිල්ල ඇහිලා ඒ අවට සිටි බොහෝ දෙනෙක් එතනට රැස් වුණා. “මොකද? මොකද? මාලු කාලා සල්ලි දෙන්නේ නැද්ද ?” සමහරු එම රණ්ඩුවට තව තවත් සහයෝගය දුන්නා. සංචාරකයා පත් වූයේ ලොකු අපහසුතාවකට. කාන්තාවගේ පැමිණිල්ල ඇසු වැඩි දෙනෙකු විවිධ මත ඉදිරිපත් කළහ. සමහරු පවසා සිටියේ සුළඟ හැමුවේ වෙළෙන්දිය සිටි දිශාවේ සිට සංචාරකයා සිටි දිශාවට නිසා කාන්තාවගේ ඉල්ලීම සාධාරණ බව ය.

අවසානයේ ප්‍රදේශයේ ගම්මුලාදැනියා වෙත මෙම නඩුව රැගෙන යන ලදී.

“හොඳයි බැඳුපු මාලු පිඟානක මිල කීය ද ?” ගම්මුලාදැනි තැන වෙළෙන්දියගෙන් ඇසුවේ ය.

“රිදී කාසි බාගයයි. මට ඒ රිදී කාසි බාගේ ඕනෑ.” ඇය අවදාරණයෙන් කීවා ය.

මේ අතර ගම්මුලාදැනියා හොඳින් අවිච්ඡිත වැටී තිබුණ ස්ථානයකට පිරිස කැඳවාගෙන ගිය අතර “රිදී කාසි බාගයක් තිබේ ද” යි මගියාගෙන් විමසා සිටියා. මගියා සිය ඔලොගුවෙන් රිදී කාසි බාගයක් සොයාගෙන මුලාදැනියාට දිගු කළේ ය. “දන් ඕක ඔය අවිච්ඡිත අල්ලාගෙන සිටින්න” යයි මගියාට පැවසුවා. මගියා රිදී කාසිය ඉහළට අල්ලා ගෙන සිටින විට,

“දන් වෙළෙන්දිය තමාගේ අතක් ඊට යටින් අල්ලන්න” මුලාදැනියා පැවසුවේ ය. වෙළෙන්දිය අත දිගු කළ විට ඇයගේ අල්ල මත රිදී කාසියේ දිස්නය සහිත ඡායාව වැටුනි.

ගම්මුලාදැනියා මෙසේ පැවසුවා.

“බැඳුපු මාලු පිඟානක මිල රිදී කාසි බාගයයි. මාලු පිඟානක සුවඳේ මිලට හරියන්න රිදී කාසි බාගයේ ඡායාව... දන් නඩුව ඉවරයි.”

සියල්ලෝ එතනින් පිටවී තම තමාගේ කටයුතු සඳහා නික්ම ගියහ.

පැවරුම

1. ජනකතා, ඓතිහාසික කථා, හා ජාතක කථා ඇසුරෙන් නාට්‍යෝචිත සිද්ධි 1 බැගින් ලියන්න.
2. පැරණි කථාවල එන සිදුවීම්, නව දෘෂ්ටියකින් අර්ථ ගන්වමින් නිර්මාණය කරන්න.
3. ඔබේ ම අත්දැකීම් ඇසුරෙන් නාට්‍යමය සංසිද්ධි දෙකක් ලියන්න.

4 නාඩම

ජීවන ගැටලු විනිවිද දැකීම සඳහා. නාට්‍ය කලාවේ සහය ලබා ගනිමු.

ජීවන ගැටලු යනු මොනවා ද?

එදිනෙදා ජීවිතයේ දී මිනිසුන් වන අපට විවිධ ගැටලු සහගත අවස්ථාවන් ට මුහුණපාන්නට සිදු වේ. මිනිස් ක්‍රියාකාරකම්වලදී සමාජයේ විවිධ පුද්ගලයන්ගෙන් හෝ සමාජ කණ්ඩායම්වලින් එල්ල වන බාධක හෝ අභියෝග ජීවන ගැටලු ලෙස සඳහන් කළ හැකි ය. ජීවත්වීමේ දී අපේ ජීවිතයට මුහුණපාන්නට සිදුවන තර්ජන, හිංසන, පීඩන ආදියෙන් පලා ය නොහැක. ඒවාට මුහුණ දිය යුතු ය. ගැටලුවලට මුහුණ දීමේ දී ජීවිතයට විවිධ අත්දැකීම් එකතු වේ. ජීවිතයට එන ගැටලු විසඳීමේ දී ජීවිතාවබෝධයක් ලැබේ. ගැටලුවලින් ජයගන්නාට ආත්ම ශක්තිය වර්ධනය වේ. එබැවින් ජීවන ගැටලු ජයගත් පුද්ගලයා ජීවිත පන්තරය ලැබුවෙකු යනුවෙන් නම්කළ හැකි ය.

ජීවන අත්දැකීම් ගැටලු විසඳීමට සහය වේ.

ජීවිතයේ දී එළඹෙන ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීම ට අත්දැකීම් සහය කර ගත හැකි ය. තමාගේම අත්දැකීමක් නොවූ ව ද වෙනත් කෙනෙකුගේ අත්දැකීමක් වුව ද අපේ ජීවිත අවබෝධය සඳහා ප්‍රයෝජනවත් වේ. අසා දැනගත් දෙයක් මෙන් ම පෙන පතින් කියවූ දෙයක් අත්දැකීමක් ලෙස ගත හැකි ය.

වේදිකා නාට්‍ය නැරඹීමෙන් ද ජීවිතයට අත්දැකීම් බොහොමයක් එක් කරගත හැකි වේ. නාට්‍යමය අවස්ථාවන්හි ඇති අපූර්වත්වය තුළින් රස විඳිය හැකි වේ. නාට්‍යමය අත්දැකීම් තම ජීවන ගැටලු සාර්ථක ව නිරාකරණය කරගැනීම ට උපකාර කරගත හැකි වේ.

පැවරුම : - ජීවන ගැටලුවක් පිළිබඳ කතා රැස් කරන්න.

අභ්‍යාසය 1

පන්ති කාමරයක සිදුවන රසවත් හෝ විශේෂ සිදුවීමක් ඇසුරු කරගෙන නාට්‍යයට උචිත කථාවක් ගොඩනගන්න.

- එම සිදුවීමෙහි මතු වන ගැටලුව
- ගැටලුව නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා යොදාගත් උපක්‍රම
- කථාව පුරා දැකිය හැකි ළමුන්ගේ යහගුණ සහ දුර්ගුණ ක්‍රියා පිළිවෙත්

අභ්‍යාසය 2

නිවසේ ලත් අත්දැකීමක් ඇසුරෙන් කථාවක් ගොඩනගන්න.

- එහි දී නිවස හා පවතින සම්බන්ධතාව ඇසුරෙන් එළඹෙන ගැටලුව
- ගැටලුව නිරාකරණය කර ගැනීමට ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග
- එහි දී ඔබ ඇතුළු නිවසේ පිරිස හැසිරෙන ආකාරයේ යහගුණ හා දුර්ගුණ ක්‍රියා පිළිවෙත්.

අභ්‍යාසය 3

බස් නැවතුම්පළක/ දුම්රිය ස්ථානයක සිදුවන විශේෂ සිදුවීමක් ඇසුරු කරගෙන නාට්‍යයකට උචිත කථාවක් ගොඩනගන්න.

- එහි දී පැණ නැගී ගැටලුව
- ගැටලුව නිරාකරණය කර ගැනීමට ගන්නා උත්සහය
- ඒ සඳහා සහභාගී වූ පුද්ගලයන් ගේ හැසිරීම් රටා

අභ්‍යාසය 4

තමන්ගේ පාසල හා සම්බන්ධ ව පැණ නැගී විශේෂ ගැටලුවක් ගොඩනගන්න.

- එහි දී ගැටලුව
- නිරාකරණය.
- ඊට සහභාගී වූ පුද්ගලයන් ගේ විවිධ වර්ගයා රටා

5 නාඩම

අනෙත්තර් වශයෙන් පුද්ගල ගැටීම් හඳුනා ගනිමු.

පුද්ගලයින් යම් යම් අවස්ථාවන්ට මුහුණපෑමේ දී සිතේ හටගන්නා යම්කිසි විශේෂ තත්ත්වයක් ලෙස හැඟීම් හටගනී. පුද්ගලයන් තුළ විවිධ හැඟීම් ඇති වේ. ඒවා වර්ග කීපයක් හඳුනා ගත හැකි ය. බොහෝවිට මිනිස් සිත අභ්‍යන්තරයේ ඇතිවන හැඟීම් බාහිරට නොපෙන්වීමට මිනිසුන් කටයුතු කිරීම ස්වභාවයකි. නමුත් සිතීන් වසන් කළ ද බාහිරින් පෙන්වන ලක්ෂණ අනුව එම හැඟීම් තේරුම් ගැනීම අපහසු නොවේ.

අවස්ථාව	හැඟම (භාවය)	බාහිර ලක්ෂණ
බලාපොරොත්තු කඩවීම	දුක	මුහුණ අඳුරු වීම, මුව ඇද වීම, කඳුළු පැමිණීම
වරදක් හසු වීම	ලැජ්ජාව	මුහුණ රතු වීම, බිම බැලීම, වචන පැටලීම, නිහඬවීම
අපහසයට ලක්වීම	තරහව	දත්මිටිකැම, සිරුර දරදඬුවීම, හුස්ම වේගවත්වීම
ජයග්‍රහණයක් ලැබීම	සතුට	දෑස දිස්වීමක් වීම, ප්‍රසන්න පෙනුම, සිනහව
සර්පයෙකු පැමිණීම	හය	දෑස විශාල වීම, මුව විවරවීම, රෝමෝද්ගමනය
අසුවී පැගීම	අප්පිරියාව	මුව ඇද වීම, ඔක්කාරය, ඉවත බැලීම
නොපැතු දෙයක් හදිසියේ සිදුවීම	පුද්‍රමය	හුස්ම ඇදගෙන සිටීම, මුව අයා සිටීම, ඇස් විවර විශාල වීම
ආගමික අවස්ථාවලදී	හක්තිය	ශාන්ත බව, දෑස අඩවන් වීම, මුහුණේ පැහැපත්බව

පුද්ගල හැඟීම් හේතුකොටගෙන විවිධ ගැටුම් ඇති වේ. පුද්ගලයන් හා තවත් පුද්ගලයන් අතර, පුද්ගලයෙකු තවත් පුද්ගලයන් කීපදෙනෙකු සමගත්, පුද්ගල සමූහයක් අතරත්, ගැටුම් ඇති වේ. විවිධ රටවල් අතර පවා යුධ ගැටුම් ඇතිවීමට බලපාන්නේ ඇතැම්විට පුද්ගල හැඟීම් වේ.

හැඟීම් ඇතිවීම පාලනය කළ නොහැකි ය. මිනිසා බාහිර ලෝකයට මුහුණ දෙන සෑම වාරයක් ගාතේ ම හැඟීම් උපදී. හැඟීම් යටපත් කිරීම රෝගාබාධ රැසකට හේතුවක් බව අද වෛද්‍යවරු පවසති.

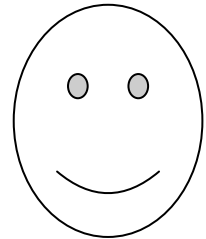
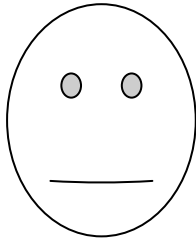
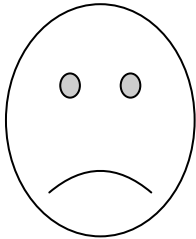
හැඟීම් හටගැනීමට හේතුවන බාහිර උත්තේජයෙන් වැළකී සිටීමට හැකි ය. හැඟීම්වලට මුල්වන අවස්ථාවෙන් මගහැරීමෙන් එම හැඟීමෙන් මද වේලාවකට ඇත්වී සිටිය හැකි ය.

නමුත් සාර්ථකත්වය වන්නේ හැඟීම් තේරුම් ගනිමින් ඒවා අවබෝධ කර ගැනීමයි. හැඟීම්වලට මනා අවබෝධයෙන් මුහුණ දීම ජීවිතයට ඉතාමත් වැදගත් වේ.

මෙම හැඟීම්වලින් සැලසුම්සහගතව ප්‍රයෝජන ගන්නා පුද්ගලයා වන්නේ කලාකරුවා ය. සෙසු අයගේ හැඟීම් හඳුනාගැනීම නාට්‍යවල භූමිකා නිර්මාණයේ දී ප්‍රයෝජනවත් වේ.

අභ්‍යාසය

01. විවිධ පුද්ගල භූමිකා සහිත මිනිස් මුහුණු ඇඳ දක්වන්න.
02. පුද්ගලයින් අතර විවිධ හැඟීම් හේතුවෙන් ගැටුම් ඇතිවිය හැකි අවස්ථා ඉදිරිපත් කරන්න.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

- මෙම රූපසටහන්වල දැක්වෙන හැඟීම් විස්තර කරන්න.
- පුද්ගල හැඟීම් නිසා ඇතිවිය හැකි ගැටුම් 5ක් ලියන්න.
- හැඟීම් සහිත අවස්ථාවලදී පුද්ගලයින් අතර ගැටුම් ඇතිවන අවස්ථා 3ක් ලියන්න.
- හැඟීම් නිසා ස්ථිර ස්වරූපයක් දරන ජනප්‍රිය වර්ත දෙකක් නම් කරන්න.

6 පාඩම

තේමාවක් අරමුණු කොටගෙන කතාවක් ගොඩනැගීම.

අපට හමුවන විවිධ නිර්මාණ යම් කිසි තේමාවක් අනුව නිර්මාණය වී ඇති අයුරු දැකගත හැකි ය. අප කියවූ කතා සිහියට නගා ගත් විට ඒ එක එක කතාවන්ගේ විවිධ තේමාවන් දැකිය හැකි වේ. තේමාව පිළිබඳ විමසිල්ලෙන් පහත කතාව කියවන්න.

බළලන් ලවා කොස් ඇට බාවන්නා වගේ

එක්තරා ගමක ගැහැනියෙක් කොස් ඇට ලිපේ දමා පුව්වමින් සිටියා පුව්වාගත් කොස් ඇට බොහෝම රසවත් කෑමක්. ගෙදර හිටපු බලල් රාළ නිතරම ගැවසුනේ ළිප ගාව. එයා ගිනි තපින්න හරිම ආසයි. ඒ විතරක් නෙමේ පුව්වපු කොස් ඇටවල රසත් හොඳට දන්නවා.

මේ අතර කාලයක් තිස්සේ ගෙදර ම හැදී වැඩුන ගෙරට පුරුදු වෙච්ච වඳුරෙක් කොස් ඇට පිච්චෙන සුවඳට ගේ ළගට කිට්ටු වුණා. ඇතට වෙලා බලා හිටියේ කොස් ඇටවලට කැදර කමින්.

ටික වෙලාවක් යනකොට අර ගැහැනිය වෙනත් කටයුත්තක් සඳහා ළිප ගාවින් යන්න ගියා. මේ අනගි අවස්ථාව දකපු වඳුරා හින්සිරුවේ කුස්සියට රිංගා ගත්තා. බළලා පිළිස්සෙන කොස් අට දිහා බලාගෙන ඉන්නවා. බළලගේ අතකින් අල්ලා ගත් වඳුරා ළිපේ ගිනි අඟුරු මැද්දේ පිළිස්සෙන කොස් ඇටවලට දික්කරලා බළලගේ අතින් කොස් අටයක් ළගට ඇදලා ගත්තා. අත පිළිස්සුන බළලා බෙරිහන් දිගෙන එතනින් පැනගත්තා. වඳුරා කොස් අටයකුත් අරගෙන ළග තිබුණු ගසකට නැග ගත්ත.

බළලා වේදනාවෙන් අත ලෙව කද්දි අර වඳුරා බළල් අතින් අරගත් කොස් ඇටයේ රස වින්දා.

මෙහි තේමාව ඔබට හිතාගත හැකි ය. තමා අසල සිටින කාගේ හෝ පිහිටිත් තමාගේ අවශ්‍යතාව සපුරාගන්නා අයට මෙම උපමාව යොදනු ලැබේ.

ඉහතින් කියවන ලද්දේ උපමාත්මක ජන කතාවකි. මෙවැනි කතා බොහෝමයක් අපට ජන සාහිත්‍යයේ මෙන් ම එදිනෙදා පතපොතින් ද කියවා, අසා දැනගත හැකි ය. එවැනි කතා ප්‍රභේද කිහිපයක් පහතින් දක්වේ.

අන්දරේගේ කතා - භාසොත්පාදක කතා

ගමරාළගේ කතා - ජනකතා

නීල මහා යෝධයා, ගෝට්ඨිමිබර යෝධයා වැනි කතා - වීර කතා / ඓතිහාසික කතා

දුටුගැමුණු රජතුමාගේ ජීවන චරිතය ඇසුරුකරගත් කතා - ඓතිහාසික කතා

රාසින් දෙවියන්ගේ වික්‍රමාන්විත කතා (දෙවන රාජසිංහ) - ඓතිහාසික කතා

ජැක් සහ බෝංචි වැල - අද්භූත කතා / සුරංගනා කතා

මනමේ කතාව, කාලගෝල කතාව, වෙස්සන්තර - ජාතක කතා

සිංහබාහු කතාව - පුරාවෘත්ත කතා

ඔඩිසියස්ගේ කතාව - (ග්‍රීක) මිත්‍යා කතා

අලි බාබා සහ සොරු හතලිහ - අරාබි නිසොල්ලාසයේ කතා (ප්‍රබන්ධ කතා)

ඊසෝප් / නස්රුඩින් - උපමා කතා

රාධා-ක්‍රිෂ්නා - 'පුරාණ සාහිත්‍යය' නොහොත් 'දේව පුරාණ කතා'

අභ්‍යාසය - පහත තේමා ඇසුරුකොට ගෙන කතාවක් ගොඩනගන්න.

වෛරයෙන් වෛරය නොසන්සිඳෙන බව.

ඉවසීමෙන් සැනසීම ලැබෙන බව.

අවවාදයට වඩා ආදර්ශය උතුම් බව.

සත්‍යය ජය ලබන බව.

වැරදි මිනිස් ක්‍රියා නිසා පරිසර ප්‍රශ්න ඇතිවේ.

හිටියොත් හොඳට හැඳී දෙවියොත් නමට වඳී.

කළකම් පල දේ.

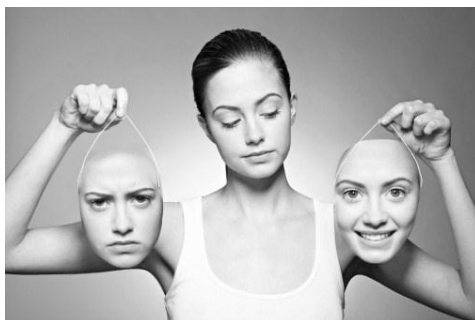
හොරාගෙ අම්මගෙන් පේන ඇහුවා වගේ.

වදින්න ගිය දේවාලය ඉහේ කඩා වැටීම.

ජාතිවාදය දුරලමු.

අතිරේක කියවීම්

1. මගදිගට ජනකතා 1 සහ 2 - ඩී. පී. වික්‍රමසිංහ
2. උපමා ජනකතා - ප්‍රේමදාස ශ්‍රී අලවත්තගේ
3. ජනකතා i අතිරේක කියවීම් පොත - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
4. හින්සැරය - මුණිදාස කුමාරතුංග
5. හෙන්රි පාකර්ගේ 'ගම්මැද්දේ ජනකතා' - නිස්සංක පෙරේරා
6. අභිකුණ්ඩික ජනකතා - වන්දු ශ්‍රී රණසිංහ
7. මලයාලි, දෙමළ, කණිනඩ, තෙලිගු ජනකතා - සුනිල් ආරියරත්න

නාට්‍ය පෙළක් රචනා කිරීම.

කතාවක් හා නාට්‍යයක් අතර ඇති වෙනස්කම් මොනවා ද?

කතාවක බොහොමයක් සිදුවීම් මුල මැද අග වශයෙන් ගැළැපීම් සහිතව රචනා වී ඇති අතර නාට්‍යයක අවස්ථා හා සිද්ධි නාට්‍යෝවිතව ගළපා එහි පෙළ නොහොත් පිටපත ගොඩනගා ඇත. බොහෝ විට කතාවේ මුල, මැද, අග සිදුවීම් අනුපිළිවෙල නාට්‍යයක ඒ අයුරින් ම දැකිය නොහැක.

කතාවක වර්ත ප්‍රමාණය, සිදුවීම් ප්‍රමාණය, ස්ථාන ගණන මෙන් ම කතාව මගින් කියවෙන කාල පරාසය සීමාවක් නොමැතිව ඉදිරිපත් කළ හැකි වුවත් නාට්‍යයක වර්ත, සිදුවීම්, ස්ථාන හා විකාශනය වන කාලය කිසියම් සීමාවක් තුළ ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.

එනම් කතාවක වර්ත සියයක් වුව ද දැකිය හැකි ය. ස්ථාන බොහෝ ගණනක් තුළ සිදුවන සිදුවීම් රැසක් දැකිය හැකි ය. එමෙන් ම වසර පණනාවක් තිස්සේ සිදුවන කතා පුවතක් දැකිය හැකි වේ. නමුත් නාට්‍යයක දී එතරම් බහුල හා දීර්ඝ කරුණු අතුළත් කළ නොහැකි ය.

කතාවේ දීඝ සංවාද ඇතුළත් වුව ද නාට්‍යයේ දී යොදාගෙන ඇති සංවාද කෙටි හා ප්‍රබල වේ. කතාවේ සිදු වන ඇතැම් ක්‍රියාවන් හා චරිතයන් හි සුවිශේෂ හැසිරීම් ආදිය නාට්‍යයේ දැකිය හැක්කේ රංග විධාන ලෙසිනි.

කතාවක් නාට්‍යයක් බවට පත්කිරීමේදී අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු

1. කතාවක මුල මැද අග ගැළැපීම් ඒ අයුරින් ම කිරීමට උත්සහ කරනවාට වඩා කතාවේ සුදුසු අවස්ථා හා සිද්ධි තෝරාගෙන ඒවා නාට්‍යෝවිතව ගළපා නාට්‍ය පෙළ රචනා කරනු ලැබේ.

මුල, මැද, ගළපා සිද්ධිමාලාව නාට්‍ය රචකයාට අවශ්‍ය පරිදි එය වෙනස් ආකාරයකට වුවද යොදා ගත හැකි ය. උදා :- අග, මුල, මැද - මැද, අග, මුල හෝ ඊට වෙනස් ආකාරයකට කතාවේ සිද්ධි මාලාව නාට්‍යයක් බවට පත්කිරීමේ දී ගැළැපෙන පරිදි සංවාද එකතු කර ගතයුතු ය.

2. කතාවේ සිදු වන ඇතැම් ක්‍රියාවන් හා චරිතයන් හි සුවිශේෂ හැසිරීම් ආදිය නාට්‍යයේ රංග විධාන ලෙසට ඇතුළත් කළ හැකි ය.
3. කතාවක නොමැති විශේෂ අවස්ථා රැසක් නාට්‍ය පෙළක දැකිය හැකි ය. එනම් ආත්මභාෂණ (තනිව ම දෙබස් කීම), ප්‍රේක්ෂකයාට පමණක් යමක් ප්‍රකාශවන අයුරින් නළු නිළියන්ගේ සුවිශේෂ හැසිරීම් ආදිය ...
4. නාට්‍යයට ගැළැපෙන පරිදි කතාවේ ඇතුළත් වර්ත හසුරුවා ගැනීම පෙළ රචකයා විසින් කළ යුතු ය.
5. ගැටුම නාට්‍යයේ ප්‍රබල අංගයක් වන බැවින් කතාවක දී ඉදිරිපත් වන ආකාරයට වඩා නාට්‍ය පෙළෙහි ගැටුම සුවිශේෂී ස්ථානයක් දරයි.
6. කතාවේ තේමාව නාට්‍ය පෙළින් ද විද්‍යාමාන විය යුතු ය. නාට්‍ය පෙළ කියැවීමේ දී තේමාව ඉස්මතු විය යුතු ය.

කතාවක් නාට්‍යයක් බවට පත්කිරීමේදී සිද්ධි හා චරිතවල වැදගත්කම

නාට්‍යයකට ඇතුළත් කරනලද සිදුවීම් නාට්‍යෝවිත සිදුවීම් ලෙස හැඳින්වේ. එම සිදුවීම් තුළ ගැටුම දැකගත හැකි අතර එම ගැටුම් නිරාකරණය වීමේ දී යම් අදහසක් ප්‍රේක්ෂකයාට ලැබෙන ආකාරයට සිද්ධි නොහොත් සිදුවීම් ඉදිරිපත් කෙරේ. නාට්‍ය පෙළකට ඇතුළත් කළ යුතු සිදුවීම් හැකිතාක් කෙටි සිදුවීම් විය යුතු වීම ද විශේෂත්වය කි.

කතාවකදී විස්තරාත්මකව ඉදිරිපත් කරන ලද සිද්ධියක් නාට්‍යයද දී රඟපෑමෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. එබැවින් නාට්‍ය පෙළක අඩංගු චරිතවලට විශේෂ ස්ථානයක් හිමි වේ. කතාවක දී ද වර්ත හමුවන අතර නාට්‍ය පෙළක හමුවන වර්ත ප්‍රබල හා සීමා සහිත වේ. නාට්‍යමය අවස්ථාව ප්‍රේක්ෂකයා හමුවට ඉදිරිපත් කෙරෙනුයේ වර්ත ලෙසිනි. නළු නිළියෝ එම වර්ත අනුව වෙස් වලා ගනිති. ප්‍රේක්ෂකයා නළුවා ඉදිරිපත් කරන වර්ත සැබෑ වර්ත ලෙස විශ්වාස කරති. එබැවින් වර්ත නිර්මාණය කිරීමේ දී යථාර්ථවත් බව නැතහොත් සැබැවින් ම සිදුවිය හැකි බව ද ඉතා වැදගත් වේ.

කතාවක ඇති නාට්‍යෝවිත ලක්ෂණ

නාට්‍යෝවිත (නාට්‍ය + උචිත) යනු රඟදක්වා ඉදිරිපත් කිරීමට සුදුසු යන්න යි. නාට්‍යෝවිත අවස්ථාවක මූලික ලක්ෂණයක් නම් ගැටුමවලින් යුත් අවස්ථාවක් වීම යි. එම අවස්ථා එකින් එක නැරඹීමෙන් ප්‍රේක්ෂකයා තුළ කුතුහලයක් නිර්මාණය වේ. ඇතැම් සිදුවීම් නිසා ප්‍රේක්ෂකයා තුළ හැඟීම් (භාවයන්) ඇති වේ. දුක, බිය, සතුට, පිළිකුල වැනි එම හැඟීම් නිසා ඒවාට අනුරූප රසයක් ද උපදී.

නිදසුනක් ලෙස ඔබ අසා පුරුදු ඊසෙප්ගේ උපමා කතාවල එන ඉබ්බා සහ භාවා අතර ඇතිවූණ ධාවන තරගයේ කතාව සලකා බලමු. එහි නාට්‍යෝවිත අවස්ථා තෝරමු.

1. භාව සහ ඉබ්බා හමුවීම.
2. දෙදෙනාගේ කතාවේ දී දෙදෙනාගේ හැකියාවන් අතර වාදයක් ඇති වීම.
3. ධාවන තරගයක් යෝජනා කිරීම.
4. කල් ඇතිව සුදානම් කරගත් පරිදි තරගය පැවැත්වීම, දෙදෙනා දිවීම ආම්භ කිරීම.
5. මිතුරු ඉබ්බා ගැන දන සිටි භාවා ඉබ්බා කෙරෙහි අවතක්සේරුවන් සිතා ගසක් යටට වී ගිමන් හැරීම.
6. භාවා නිදා සිටි අතර ඉබ්බා හිමින් හිමින් දිනුම් කණුව අසලටම ළඟා වීම.
7. භාවා හදිසියේ අවදිවී බැලූ කල ඉබ්බා දිනුම් කණුව ආසන්නයේ සිටීම.
8. කොතරම් වේගයෙන් දිව ආවත් භාවාට දිනුම අහිමි වීම. ඉබ්බා ජයග්‍රහණය කිරීම.

මෙම කතාවේ සෑම සිදුවීමක් ම නාට්‍ය නිර්මාණයට ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය නැත. මෙහි අංක 4 - 8 කොටස් පමණක් තෝරා ගෙන කුඩා නාට්‍යයක් නිර්මාණය කළ හැකිය. භාවා නිදා සිටින අවස්ථාවේ ඉබ්බා විසින් භාවා පසුකර යාම සතුට ඇතිකරන සිදුවීමකි. දිනුම් කණුව ආසන්නයේ සිටින ඉබ්බා දෑක කළබල වන භාවා දුටුවිට අනුකම්පාවක් ද උපදී. භාවා අවසානයේ දරන උත්සහය දුටු විට කුමකින් කුමක් සිදුවේ දැයි සැකයක් ඇති වේ. එහි දී බලා සිටින අයට යම් ආතතියක් නොහොත් දෙහිඩියාවක් ද ඇති වේ. අවසාන මොහොත උද්වේගකර අවස්ථාවකි. භාවා පැරදුන කළ යම් දුකක් මෙන් ම ඉබ්බා කෙරෙහි ආඩම්බරයක් ද ඇති වේ. එබැවින් ඉහත අංක 6 නාට්‍යයේ ප්‍රබල නාට්‍යෝවිත සිදුවීමක් ලෙස නම් කළ හැකි ය.

නාට්‍ය පෙළක් රචනා කිරීමේ දී,

1. කළ යුතු වෙනස්කම් තෝරා-බේරාගැනීම.
2. කතාවේ එන චරිත සඳහා සුදුසු සංවාද ගොඩනැගීම.
3. කතාවේ පිළිවෙළට ගොනු වී ඇති මූල, මැද, අග යන අවස්ථා නාට්‍ය පෙළ රචනයේදී පෙළ රචකයාට රිසි පරිදි වෙනස් කිරීම.
4. කතාවේ එන සිද්ධි සහ අවස්ථා නාට්‍යෝවිත පරිදි ගැළැපීම.
5. කතාවේ හරය, තේමාව හා නාට්‍යයේ ගැටුම මැනවින් නිරූපනය වන පරිදි නාට්‍ය පෙළක් රචනා කිරීම

අභ්‍යාස: ඔබ දන්නා කතාවක් ඇසුරින් නාට්‍ය පෙළක් රචනා කරන්න.

8 පාඨම

නාට්‍ය පෙළ සංවර්ධනය කිරීම.

ලියන ලද නාට්‍ය පෙළ නාට්‍ය නිර්මාණයක් බවට පත් කිරීමට පෙර එම නාට්‍යයේ සාධනීය (භෞද්) ලක්ෂණ තිබේදැයි විමසා බැලීම සුදුසු ය. නාට්‍ය පෙළ තවදුරටත් ලියවිල්ලක් නැතිනම් සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් නොවේ. එය රඟදක්වීමට සුදුසු සැලැස්මකි. යම් නාට්‍ය රචකයෙකු අතින් සාර්ථක නාට්‍ය පෙළක් නිර්මාණය වන්නට නම්, එම රචකයාට නාට්‍ය පිළිබඳ යම් පූර්ව අත්දැකීමක් තිබිය යුතු ය. අපට නාට්‍ය පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබාගන්නට නම් අප කළ යුත්තේ නාට්‍ය නැරඹීම, නාට්‍ය පිටපත් කියවීම, පුවත්පත් ආදියේ පලවන නාට්‍ය විවාර කියවීම මෙන් ම වැරදි සහිතව හෝ නාට්‍ය පිටපත් ලිවීමට උත්සහ කිරීම යි.

සාර්ථක නාට්‍යයක පහත සඳහන් ලක්ෂණ දැකිය හැකි ය.

1. නාට්‍යයේ තේමාව
2. චරිත ගැළැපීම
3. යොදාගත් සංවාද හා භාෂාව
4. අවස්ථා හා සිද්ධි
5. ඒවායේ නාට්‍යෝචිත බව
6. නාට්‍යයේ ගැටුම

වඩාත් සාර්ථක නාට්‍ය පෙළක් ලියන්නට නම්, පහත ලක්ෂණවලින් සමන්විත විය යුතු ය

1. නාට්‍ය පෙළක් සාර්ථක ව රචනා කිරීමේ දී රචකයා ගේ පරිකල්පන ශක්තිය පෙළ සාර්ථක වීමට ප්‍රබල ලෙස බලපායි.
2. නාට්‍යයක තිබිය යුතු අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වන ගැටුම නාට්‍ය පෙළ තුළින් ඉස්මතු විය යුතු ය.
3. පෙළ කියවීමේදී වඩාත් සාර්ථක නාට්‍යෝචිත අවස්ථා සහාදය සිත් තුළ විත්තරූප නැංවිය හැකි විය යුතුය.
4. චරිත හා ඒවා භාවිත කරන සංවාද උචිත ලෙස භාවිත කිරීම සාර්ථක නාට්‍ය පෙළ රචනයක දැකිය හැකි සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි.

අභ්‍යාස :-

1. තෝරාගත් කතාවක් ආශ්‍රයෙන් නාට්‍ය පෙළක් රචනා කරන්න.
11. එම පෙළ රචනයේදී අත්‍යවශ්‍ය අංග ඊට ඇතුළත් කරන්න. (ගැටුම, සංවාද, තේමාව, නාට්‍යෝචිත අවස්ථා)
111. කණ්ඩායම් වශයෙන් එක් ව එහි සාර්ථක අසාර්ථක ලක්ෂණ සොයා පෙළගස්වන්න.

රංග අභ්‍යාස (Teatre Games)

නාට්‍ය හා රංග කලාව ඉගෙනගන්නා සිසුන් මෙන් ම රංග කලාවේ නිරතවන ශිල්පීන් තම පුහුණුව සඳහා අභ්‍යාසවල නිරතවීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. සහජයෙන් උරුමකරගත් රඟපෑමේ හැකියාව පමණක් දක්ෂ නාට්‍ය ශිල්පියෙකුට ප්‍රමාණවත් නැත. නාට්‍ය කලාව පමණක් නොව ඕනෑම ශිල්පියෙකු නිරන්තර අභ්‍යාසවල යෙදිය යුතු ය. අභ්‍යාසය මගින් අල්ප හැකියාවන් මෙන් ම නව හැකියාවන් ද වැඩිදියුණු කළ හැකිය. ආත්ම විශ්වාසය වර්ධනය කළ හැකිය. නිර්මාණාත්මක පරිකල්පනය දියුණු කළ හැකි ය.

නාට්‍ය කලාවේ යෙදෙන පුද්ගලයෙකුට වර්ධනය කරගත යුතු එවන් බොහෝමයක් අංග සඳහා ඊට අදාළ එක් එක් අභ්‍යාස පවතී. ඒවා නම්,

ශරීරය උණුසුම් කිරීම සඳහා - තාපන ව්‍යායාම/අභ්‍යාස
ශරීරික හා මානසික ලිහිල් වීම සඳහා - ශීරීලකරණ අභ්‍යාස
ශාරීරික හා මානසික සම්බන්ධතාව ඇති වන නිර්මාණාත්මක අභ්‍යාස
කටහඬ දියුණු කරගැනීම සඳහා - කටහඬ අභ්‍යාස/ස්වර අභ්‍යාස
හුස්ම වර්ධනය කිරීම සඳහා - ශ්වසන අභ්‍යාස
සංවලන හැකියාව වර්ධනය කිරීම සඳහා - වලන අභ්‍යාස
සංවේදිතාව වර්ධනය සඳහා - සංවේදන අභ්‍යාස
සිත හසුරුවාගැනීම සඳහා - විත්ත ඒකාග්‍රතාව වර්ධනය කරන අභ්‍යාස
කායික මානසික සමබරතාව හා ක්‍රියාශීලීත්වය ගොඩනගා ගැනීම ඇතුළු ප්‍රයෝජන රැසක් සඳහා - රංග ක්‍රීඩා ආදී බොහෝ ක්‍රම ශිල්ප රංගවේදයේ පවතී.

මේවා අතරින් අභ්‍යාස කිහිපයක් පිළිබඳව දැනගනිමු. අභ්‍යාසයේ නිරත වෙමු.

ශරීරය උණුසුම් කරන ව්‍යායාම

ශරීරය උණුසුම් කරන ව්‍යායාම නොහොත් තාපන ව්‍යායාම (Warm up Exercise) යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ ක්‍රීඩාවක් වැනි යම් ශාරීරික කාර්යයක නිරත වීමට පෙර සිදු කරනු ලබන සූදානම් වීමේ ක්‍රියාකාරකම් ය. මේවා සිදුකිරීම මගින් අපේක්ෂා කරනුයේ හෘදය ක්‍රියාකාරීත්වය වර්ධනය වී, ශරීරයේ රුධිර සංසරණය නිසියාකාරව සිදුවීමත්, අලස බව දුරු වී ශරීරය ප්‍රබෝධමත් වීමත්, මාංස පේශීන්ගේ නිවැරදි ක්‍රියා කිරීම නිසා අවයවයන්ගේ නම්‍යතාව සිදුවීමත් වැනි තත්ත්වයන් යහපත් කිරීමයි. මෙහි තවත් ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ශරීරයේ ග්‍රන්ථීන් හොඳින් ක්‍රියාත්මක වී දහඩිය දැමීම මෙන් ම සිරුර උණුසුම් තත්ත්වයකට පත් වේ.

නළු කාර්යය නොහොත් රංග කාර්යය සාර්ථක කරගැනීමට ද පෙර සූදානමක් අත්‍යාවශ්‍ය වේ. වේදිකාවක් හෝ රංග භූමියකට පිවිසීමට පෙර නළුවන් විසින් රඟපෑම සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා විවිධ අභ්‍යාසවල නිරත විය යුතු ය. එහි පළමු අභ්‍යාස ප්‍රභේදය ලෙස තාපන ව්‍යායාම හැඳින්විය හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම 1 :

මේ සඳහා ඉඩකඩ සහිත නිදහස් ස්ථානයක් තෝරා ගත යුතු ය. හිස් ශාලාවක් හෝ පංති කාමරයක් තුළ අවකාශය පුරා විසිරී යන ලෙස ඇවිදීම ආරම්භ කරන්න. ඔබ ඇවිදින අතර ගුරුවරයා බෙරයක් හෝ රබානක් වැනි තාල වාද්‍ය භාණ්ඩයක් මගින් යම් රිද්මයානුකූල ශබ්දයක් නිකුත් කරයි. ඒ අනුව ඇවිදීමට සැලැවියි. එහිදී වාද්‍ය රිද්මය වැඩි ලෙසින් වාදනය කරනවිට වැඩි වේගයෙන් ඇවිදීම ද, අඩු වේගයකින් වාදනය කරන විට අඩු වේගයකින් ඇවිදීම ද සිදු කරන්න. යම් වේලාවක් මෙම කාර්යයේ යෙදුණු පසු ක්‍රියාවලිය මාරු කළ හැකි ය.

බෙරයට එක වරක් තට්ටු කරන විට සිසුන් එක තැන නැවතීම ත්, බෙරයට දෙවරක් තට්ටු කරන විට උඩ පැනීම ත්, බෙරයට තුන්වරක් තට්ටු කරන විට බිම වාඩි වීමත් මේ ආකාරයට වාදනය මාරු කරමින් බෙරයට තට්ටු කරමින් විනෝදාත්මක ව ශරීරය උණුසුම් කිරීමේ අභ්‍යාසවල නිරතවිය හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම 2 :

අවකාශය තුළ නිදහස් ව ඇවිදීම, ඇවිදින ගමන් ගුරු විධානයට අවධානය යොමු කිරීම හා එම විධානයට අනුව මෙතැන් සිට කටයුතු කිරීම සිදු කරන්න. (සිසුන් විසින් පහත ක්‍රියාවලිය අනුකරණය කර දක්විය යුතු ය).

“සිසුන් ඉක්මන් ගමනක් යෑමට පටන්ගැනීම. ගමන මුලින් ම ආරම්භ වන්නේ ගම්මානයක පාරකිනි. ඒ ගමනේ දී ඔවුන්ට වෙල්යායක් මැදින් යෑමට සිදුවෙයි. ඔවුහු මඩ සහිත නියරක් දිගේ ඇවිද යන අතර වක්කඩවල් උඩින් පනිමින් යති. වෙල අවසන් ව කැලයකට පැමිණෙන අතර කටු අතු ඉවත් කරමින් කටු පඳුරු අතරින් රිංගමින් හා ගස්වැල් අතරින් රිංගමින් පනිමින් ගමන් කරති. හදිසියේ ම කැලය ඇතුළේ ඇති මී මැස්සන් රංචුවකට මැදිවෙති. ඔවුන්ගෙන් ගැලවීමට අත පය විසුරුවමින් උඩ පනිමින් දඟලමින් දිවයති. බිම වැටෙති. බිම දිගේ පෙරළෙති. නැවත නැගිට දිවයති. ස්වල්ප වේලාවකින් කැලයෙන් එළිමහන් ස්ථානයකට පිවිසීමට හැකි වේ. මී මැස්සෝ අඩු වී ඇත. හිස වටේ කැරකෙන කිහිපදෙනෙකුට ද අතින් ගසමින් ඉවත් කරති. දැන් මාර්ගය පහසු නිසා ගමන පහසු වේ. ගමන් වේගය අඩුවේ. නිදහස් සුසුම් හෙළමින් ළමුන් සාමාන්‍ය තත්ත්වයකට පත් වේ”

ශරීරය උණුසුම් කිරීමේ අභ්‍යාස මගින් නළුවාට ඇති ප්‍රයෝජන මොනවා ද?

- අලස බව දුරු වී ශරීරය උපරිම අන්දමින් ක්‍රියා කරන නිසා යම් වර්තයට සමාරෝපය වීම පහසු වේ.
- ශරීරයට ප්‍රබෝධයක් ලැබී තිබෙන නිසා ප්‍රේක්ෂක අවධානය පවා දිනා ගැනීමට සමත් වේ.
- නර්තනාංග, ගීත ගායනා මෙන් ම සංවාද සක්‍රීයව සිදු කිරීමට උනන්දුවක් ඇති කර ගනී.
- නළුවා තුළ ඇති සබකෝලය නොහොත් ඉදිරිපත් වීමට ඇති බිය දුරුකර ගනී.
- මෙම අභ්‍යාසවල විවිධ වලන ක්‍රම භාවිත කරන බැවින් සිරුරේ නම්‍යතාව වර්ධනය වේ.
- ක්‍රියාකාරකම් රැසක් සිදුකරන බැවින් කිසි යම් රංගමය හැකියාවක් ද ලබා ගැනීමට හැකි වෙයි.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

- තාපන අභ්‍යාසයක නිරත වීමෙන් ලද අත්දැකීම විස්තර කරමින් කෙටි රචනයක් ලියන්න.

ශිව්ලකරණ අභ්‍යාස

ශිව්ලකරණ අභ්‍යාස (Relaxation Exercise) යනු ශරීරය සැහැල්ලු කිරීමේ අභ්‍යාස වේ. ශිව්ලනය යනු ලිහිල් බවයි. සිරුරේ මාංස පේශීන් ආතතියකින් තොරව හැසිරවීම සඳහා පුහුණුවක් මෙම අභ්‍යාස මගින් ලැබේ. සිරුර පමණක් නොව මනස ද මෙම ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීම මගින් ලිහිල් භාවයට පත් වේ.

ශිව්ලකරණය යනු සිරුරේ සියලු අග්‍රපසග සහිත ව සම්පූර්ණ ශරීරය සැහැල්ලු කිරීම යි. රංගනයේදී මෙවැනි ශාරීරික සැහැල්ලුවක් හෙවත් ශිව්ලකරණයක් අත්‍යාවශ්‍ය වේ. රඟපෑමේදී පමණක් නොව සිරුරේ සැහැල්ලුභාවය හා නාමයශීලීත්වය පෞද්ගලික ජීවිතයට ද වැදගත් වේ.

මිනිසා සමාජයක ජීවත් වීමේ දී විවිධ හේතූන් කරනකොටගෙන මානසික හා ශාරීරික ආතති ස්වභාවයක් ඇති වීම සාමාන්‍ය දෙයකි. වේ. ඒකාකාරී ශාරීරික ක්‍රියා නිසා ද මාංස පේශීන් දැඩි වී නම්‍යතාව අඩු වේ. එම දැඩි බව දුරු කරගෙන සැහැල්ලු හා නම්‍යශීලී කරගැනීමට ශිව්ලකරණ අභ්‍යාස උපකාරී වේ.

ක්‍රියාකාරකම 3 :

පෙර ක්‍රියාකාරකම්වල මෙන් ඉඩකඩ ඇති නිදහස් ස්ථානයක ගොස් වෘත්තාකාර ව සිටගන්න. ගුරුවරයා මුල් විමෙන් ඇස් පියාගැනීමට සලස්වන අතර තමාගේ සිරුරේ දෙපතුලසිට හිස මුදුන දක්වාත් හිස මුදුනේ සිට දෙපතුල දක්වාත් ඇති බාහිර ශරීර අවයව පිළිබඳ ව සිහිකර ගැනීමට ඉඩ සැලසේ. ගුරුවරයා පසුබිමින් සියුම් සංගීත බණ්ඩයක් වාදනය වීමට සලස්වන අතර එය අසමින් අවකාශය පුරා විසිරී ඇවිදින්න. මෙහි දී මානසික ව සහ කායිකව දූෂණ සැහැල්ලු බව අත්දකින්න. එය ශිව්ලකරණය යි.

ක්‍රියාකාරකම 4 :

(මෙම අභ්‍යාසයෙහි ලනු ගැට ගැසීම හා ඇදීම අනුකරණයෙන් කළ යුතු ය.) මේ සඳහා දෙදෙනෙක් වශයෙන් අවකාශය තුළ සම්බන්ධ වී සිටිය යුතු ය. එහිදී එක් අයකු රූකඩයක් වන අතර අනෙක් අය රූකඩය පාලනය කරන්නා වේ. ඒ අනුව එක් අයකු බිම වැටී සිටී. ඔහු රූකඩයක් වේ. රූකඩයක හිස කෙස්වලට ලණුවක් ගැටගසා (හිස මුදුනින්) එම ලණුව උස් ස්ථානයක රඳවා ඇති තිරස් ලීයක් (Bar) මතින් දමා අනෙක් පස සිට එක් අයකු ලණුවෙන් අදින විට බිම වැටී ඇති රූකඩය ක්‍රමයෙන් ඉහළට එසැවෙයි. නැවත ලණුව බුරුල් කරනවිට රූකඩයේ දෙපා දනහිස, ඉණ, බෙල්ල ආදිය ලිහිල් වී බිම පතිත වේ. මෙය කිහිප වතාවක් කළ පසු රූකඩය වූ අය ලණුව අදින්නා බවටත් ලණුව අදින්නා රූකඩය බවටත් පත් වී නැවත අභ්‍යාසය සිදු කළ හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම 5 :

මෙම අභ්‍යාසය සඳහා ද දෙදෙනකු අවශ්‍ය වේ. එක් අයකු බැලුනය වන අතර අනෙකා බැලුනයට හුළං ගසන අය වේ. මෙහිදී එක් අයකු පොම්පයකින් හුළං ගසන ආකාරය අනුකරණය කරනවිට අනෙකා බැලුනයක් මෙන් හුළං ක්‍රමයෙන් පිරී බැලුනයක් පිම්බෙන ආකාරයට ශරීරය ක්‍රමයෙන් විශාල වී නැවත හුළං පිටකරන විට සිරුරේ එක් එක් අවයව ලිහිල් වී සම්පූර්ණ සිරුර ම ලිහිල් වෙයි. හුළං සම්පූර්ණයෙන් පිට වී අවසන් වන විට බැලුනය මෙන් සිටින සිසුවා බිමට ම පතිත විය යුතු ය. හුළං පිරෙනවිට සිරුර සම්පූර්ණයෙන් ම විශාල වී යයි. මෙහිදී යටි පතුල් වලින් හුළං පිරවීම සඳහා අවශ්‍ය සිදුරු (වැල්වය) ඇති සේ සලකන්න. මෙය නැවත දෙදෙනා මාරුවෙන් මාරුවට සිදු කරන්න.

ශිව්ලකරණ අභ්‍යාසවල නිරතවීමෙන් රූපණ ශිල්පියාට ඇති ප්‍රයෝජන මොනවා ද?

- සිරුරේ අංගෝපාංග ලිහිල් වීම නිසා සිරුරේ නම්‍යතාව පවතී එය රංගනයට පහසුවකි.
- අංගික අභිනය මගින් ඉදිරිපත් කරන නිරූපණයන් හා නර්තනමය අවස්ථා පහසුවෙන් සිදුකරයි.
- සිරුර හා මනස සැහැල්ලු වීමෙන් අනුකරණය හා සමාරෝපය වීම පහසු වේ.
- මානසික සැහැල්ලු භාවය නිසා මතකය හා ධාරණ ශක්තිය බලවත් වේ.
- සම්පූර්ණ වහයෙන් නළවා සැහැල්ලු නිසා දිගු කාලයක් වුව ද වේදිකාවේ සක්‍රීයව සිටීමට හැකි වේ.
- මෙම අභ්‍යාස මගින් නිර්මාණකරණ හැකියාව වර්ධනය කර ගැනීමට ද හැකි ය.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

- ශිව්ලකරණය මගින් ශරීරය සැහැල්ලුව ඇති වන අයුරු කෙටියෙන් දක්වන්න.
- ශිව්ලකරණ අභ්‍යාසයක් සිදු කරන ආකාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- ශිව්ලකරණ අභ්‍යාස රංගනයට ප්‍රයෝජනවත් වන ආකාරය සඳහන් කරන්න.

ශාරීරික හා මානසික සම්බන්ධතාව ඇති වන නිර්මාණාත්මක අභ්‍යාස

ශාරීරික හා මානසික සම්බන්ධතාව ඇති වන නිර්මාණාත්මක අභ්‍යාස සිදුකරන ආකාරයන් බොහොමයක් පවතී. වචනාර්තයට අනුව ගත්කල වූ ව ද මෙහි දී සිදුවන දේ පැහැදිලි ය. අපගේ සිරුර හා මනස යන තත්ත්වයන් දෙක වෙන වෙනම ක්‍රියාකරනවාට වඩා එක්තැන්ව තබාගෙන ක්‍රියා කිරීම සෑම අතින්ම සිදුවිය යුත්තකි. එසේ නෙවන විට බොහෝ ගැටලු හා අපහසුතා පැනනැගීම නියත වශයෙන් ම සිදුවේ.

නළුවෙකු නිරවුල් මනසකින් හා හොඳ ශරීර සුවතාවයකින් රංගනයේ නොයෙදුනහොත් දෙබස් අමතක වීම, නුසුදුසු අංග චලනයන් සිදුවීම, චරිතයට පිවිසී එය පවත්වාගෙන යාමට අපහසු වීම, සෙසු නළු නිළියන් හා ඇති අන්තර් සබ්බන්ධතාව බිඳී යාම, වේදිකාවට පසුපස සිදුවන යම් යම් ක්‍රියාවන් වන, තිර ඇරීම-වැසීම, පසුකල මාරුවීම, ශබ්ද සැපයීම, රංගාලෝක සැපයීම, නාට්‍යයේ අවස්ථා ප්‍රබල කිරීමට යොදන සංගීතය ආදී දේ කෙරෙහි අවධානය බිඳී යාම සිදු වේ.

චරිතයට අදාළ ශාරීරික චලනයේ දී එය මනස තුළින් වටහාගෙන සිදු කළ යුතු ය. චරිතයට ප්‍රවිශ්ට වීමේදී ශාරීරික සහ මානසික සැහැල්ලුවක් සමග ඒ අංශ දෙක ම ඒකාබද්ධ වීම තුළින් රංගන කාර්යයේදී පහසුවක් ඇති වේ. ඒ සඳහා විවිධ අභ්‍යාසවල යෙදීම වැදගත් වේ.

ක්‍රියාකාරකම 6 :

අවකාශය පුරා සිසුන් විසිරී සිටින අතර දෙපා මඳක් දුරස්ථ තබාගෙන පහසුවෙන් සිටගෙන සිටිය යුතු ය. ඉන්පසු දැස් පියගෙන ගැඹුරින් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කරන්න. ගැඹුරින් ආශ්වාස කරන විට ශරීරය තුළ වන වෙනස අවබෝධ වන සේ එම ක්‍රියාවේ යෙදෙන්න. කිහිපවරක් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කළ පසු මේ සිදුවීම ගැන කණ්ඩායම තුළ සාකච්ඡා කළ හැකි ය. යම් වෙනසක් මනසින් අවබෝධ කර ගත හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම 7 :

නැවත අවකාශය තුළ ඇවිදින්න. පසුව නැවතී පහසුවෙන් සිටගෙන ශරීරයේ හිසෙහි සිට පාදාන්තය දක්වා කොටස ක්‍රමයෙන් ලිහිල් කිරීම අරඹන්න. හිස, බෙල්ල, අත්, පපුව, උදරය, පාද ක්‍රමයෙන් ලිහිල් කරන්න. ලිහිල් වූ කොටස පහතට කඩා වැටෙන්න සලස්වන්න. හොඳින් හුස්ම ගෙන ශරීරය සෘජු වූ පසු ව ක්‍රමයෙන් හුස්ම පිටකරනවාත් සමග ශරීර කොටස් ක්‍රමයෙන් ලිහිල් කරනවාත් සමග ම බිමට පතිතවීම සිදු කළ යුතු ය. නැවත හුස්ම ගැනීමත් සමග ශරීරාංග සෘජුව නැගිට සිටින ආකාරයට අභ්‍යාසය සිදු කරන්න. මෙම අභ්‍යාසය කිහිප වාරයක් සිදුකරන්න.

ශාරීරික හා මානසික සම්බන්ධතාව ඇති වන නිර්මාණාත්මක අභ්‍යාස මගින් රූපණ ශිල්පියෙකු ලබන ප්‍රයෝජන මොනවා ද?

- ශාරීරික සහ මානසික අංශ දෙක ම ඒකාබද්ධ වීම තුළින් රංගන කාර්යයේදී පහසුවක් ඇති වේ.
- ශාරීරික හැකියාවට මානසික ශක්තිය එක් කිරීමෙන් සාර්ථක රංගනයක නිරත වෙයි.
- අනවශ්‍ය කලබලකාරී බව, සබ්කෝලය හා ඇතැම් ශාරීරික අපහසුතා අත්හැර දමයි.
- ධාරණ ශක්තිය, සිහිය, ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව වර්ධනය කර ගනී.
- මෙවැනි අභ්‍යාස මගින් නිර්මාණාත්මක පරිකල්පනය වර්ධනය කර ගනී.
- විත්ත ඒකාග්‍රතාවකින් යුතු ව කටයුතු කිරයි.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

- ශාරීරික හා මානසික සම්බන්ධතාව ඇති වන අභ්‍යාසයක් නිර්මාණය කරන්න.
- සිරුර හා මනස එක්තැන් නොවීමෙන් සාමාන්‍ය පුද්ගලයෙකුට සිදුවිය හැකි අවාසි මොනවා ද?
- ශාරීරික හා මානසික සම්බන්ධතා අභ්‍යාස නළුවාට ප්‍රයෝජනවත් වන ආකාරය සඳහන් කරන්න.

නාට්‍ය කලාවට අදාළ හඬ අන්‍යාස 01

බුද්ධ ගජ්ඣය කියවමු.

නම: සමන්ත හදාය
සර්වගෝචර වක්ඛුණේ
කරුණාමාන කල්ලෝල
සින්ධවේ සූර්ය බන්ධවේ

සාර හරි වරශයන
තාම රස නිහන්‍යන
ලෝක ජන සුඛ කරණ
ලෝල සුර නත දරණ

ප්‍රශ්‍රුත මාදුවාලා වන්දන
නිශ්‍රුත සුර පූජා වින්දන
සුශ්‍රුත ජන මායා නන්දන
විශ්‍රුත කුල මායා නන්දන

සිද්ධාගම සද්භාවන විශ්වාසිත පාක
බුද්ධාගම විබ්‍යාපන විශ්වාසිත නාක
ශුද්ධාගම විස්තාරණ විශ්වාසිත ලෝක
සත්‍යාගම විස්තාරණ විශ්වාසිත ලෝක

අගතිලක තලනර්ම වක්‍ර ප්‍රවර්ධන
සුගතිකර බහුකර්ම වක්‍ර ප්‍රවර්ධන
දුගතිමය භවකර්ම වක්‍ර ප්‍රසූදන
ජගතිකාන වර ධර්ම වක්‍ර ප්‍රවර්ධන

ප්‍රේම පුග සීම හිරි සෝම සාර වාචන
භීම භාව ගාම රාග නාම රූප සූදන
වාම දේව කාම නාථ ශ්‍යාම පාද රෝධන
හේම රාශි ධාම වාරු නාම රූප ශෝභන

ඉෂ්ට විනිෂ්ට සමුප්පික කෝප
තුෂ්ට වරිෂ්ට විවර්ජිත තාප
ශිෂ්ට විශිෂ්ට විනිර්ජිත තාප
අෂ්ට චතුෂ්ට ච ලන්ඡණ රූප

ප්‍රේරිත ශාසන නීති විශාල
ධාරිත බෝධි මනෝහර මූල
වාරිත මාර වධුජන ලීල
පූරිත පාරමිතා දශශීල

කාම ප්‍රභා තාර රෝවිර්දි නේශ
හේම ප්‍රභා ශෝභමාන ප්‍රදේශ
ශ්‍යාම ප්‍රභා පූර්ණානර්ස කේශ
ව්‍යාම ප්‍රභා ලෝකාලෝකප්‍රකාශ

නිත්‍ය පේශල නිත්‍ය දක්ෂිණ නිත්‍ය භාව තථාගත
නිත්‍ය භාසුර නිත්‍ය දේශිත නිත්‍ය භාව තථාගත
නිත්‍ය විස්මය නිත්‍ය වත්සල නිත්‍ය මෝද තථාගත
නිත්‍ය මභිගල නිත්‍ය සුන්දර නිත්‍ය පූජ්‍ය තථාගත

හේලා විරචිත දෝලා හිතජන මූලාගම විධි දීපන වාට
භාලා හල නිහ ශාලා භවශුභ ලීලා විදලන ශාසන න්ධාට
බාලා නය මති ජාලා ධර හර ශීලා යුධදර වාරිද කුට
කෝලා හල කර නාලාගිරි ගජ කාලා කෘති මද වේග වසාට

අරුණ පදතල සකල විෂයක විමල දශවිධ මතිබල
කරුණ ජලනිධි ලහරි පරිකර සතත කුශලිත මහිතල
විශද දිනමණි කිරණ විකසිත කමල මාදුතල කරතල
දශදිගු පහත සුරති කුලවර වදන විකසිත පරිමල

ඉහතින් දක්වා ඇත්තේ කාව්‍ය 41කින් සමන්විත ඉපැරණි පද්‍ය සංග්‍රහයක් වූ බුද්ධ ගජ්ඣ නොහොත් බුද්ධ ගද්‍යයේ තෝරාගත් කාව්‍ය කිහිපයකි. මෙම කාව්‍ය එදා ශිෂ්‍යයෙකු කටපාඩමෙන් දැනගෙන සිටිය යුතු විය. මෙය හුදු බෞද්ධ කාව්‍ය කෘතියක් සේ පෙනුන ද සැබවින් ම සිංහල භාෂාවේ අක්ෂර හා වාග් විලාසය ප්‍රගුණ කිරීම සඳහා ම නිර්මාණය වූවකි. එකල සිසුන්ගේ වාචික හැකියාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහිලා මෙම කවි බෙහෙවින් උපකාරී වී ඇත.

නාට්‍ය හා රංග කලාව ඉගෙනගන්නා සිසුන්ට ද බුද්ධ ගජ්ඣයේ කවි හඬනගා කියවීමෙන් වාචික අභිනය පුහුණු විය හැකි ය. බුද්ධ ගජ්ඣයේ ඇති වචන නිවැරදි ව ශබ්ද කිරීම තුළින් වචන පැටලීමකින් තොර ව උච්ඡාරණය කිරීමට පුහුණුව ලබයි. හඬ පැහැදිලි ව භාවිත කිරීමට හුරු වෙයි. රංගනයට ගැළපෙන ආකාරයට කටහඬ සකස්කර ගැනීමට යොමුවෙයි.

බුද්ධ ගජ්ඣය කියවීමෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රයෝජන මොනවා ද?

- නිවැරදි උච්ඡාරණය පුහුණුවක් ලබා ගනී.
- ශබ්ද නගා කියවීමෙන් කටහඬ හැසිරවීමට අභ්‍යාසයක් ලැබෙයි.
- ප්‍රබල හඬක්, පැහැදිලි හඬක් ඇතිකර ගැනීමට නළුවාට හැකි වෙයි.
- රංගනයට සුදුසු කටහඬක් ඇති කර ගැනීමට බුද්ධ ගජ්ඣය අභ්‍යාසය ඉවහල් වේ.
- බුද්ධ ගජ්ඣය නිවැරදි ව හා නියමිත විරිතට අනුව කියවීම සිදු කරයි.
- සබ්කෝලයෙන් මිදී වාචික සන්නිවේදනයේ යෙදෙයි.

පැවරුම :-

- බුද්ධ ගජ්ඣායේ එන කොටස් මතකයෙන් කියවීම සඳහා පාඩම් කරන්න.
- බුද්ධ ගජ්ඣාය නිවැරදි ව හා නියමිත විරිතට අනුව කියවීමට හුරු වන්න.
- ජන ගී හඬනගා ගායනා කරන්න. (දූල් ගී, වැදි ගී, යාතුකර්ම ගී වැනි)

13 පාඩම

නාට්‍ය කලාවට අදාළ හඬ අභ්‍යාස 02

විවිධ ජන ගී ගායනා කරමු

ජන ගී යනු ජන සම්ප්‍රදාය තුළ දැකිය හැකි ගී විශේෂයකි. ඒවා ගොවීන්, ධීවරයින්, පතල් කම්කරුවන්, කරත්තකරුවන් ආදී විවිධ ජන කණ්ඩායම්වලට ආවේණික වේ. ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට, වෘත්තීය අනුව, මෙන් ම ජන වර්ගය අනුව ද ජන ගී ස්වභාවය වෙනස් වේ. ඒවා ගායනා කිරීමේදී විවිධ නාදමාලා අනුව විවිධ තාල අනුව ඒ ඒ ජන කණ්ඩායම්වලට ආවේණික රංගන සහිතව ගයනු ලැබේ.

මේවා අතරින් දූල් ගී, යාතුකර්ම ගී හා වැදි ගී පිළිබඳව කෙටියෙන් විමසමු.

- දූල් ගී, වෙරළේ දූල් අදින මිනිසුන් (ධීවරයින්) විසින් දූල ගොඩට ඇදීමේදී ගයන ලද ගීත වන අතර, දූල ඇදීමේ රිද්මය මෙහි දක්නට ලැබේ.
- තොවිල්වල දී උඩරට, පහතරට, සබරගමු වශයෙන් (තුන් සම්ප්‍රදායට ම) මෙම **ශාන්තිකර්ම ගී** ගායනා කරනු ලබන අතර, ඒ සම්ප්‍රදායන්ට ආවේණික වූ තාල වාද්‍ය භාණ්ඩ භාවිත කරමින්, නියමිත නාදමාලා අනුව ගායනා කරනු ලැබේ. විශේෂයෙන් ම මෙම ගීත, රඟමින් ගයනු ලබන අතර, කපු රාළලා හෝ යක්දෙස්සයින් විසින් බෙරහඬ පරයා ශබ්ද නගා ගායනා කරනු ලබයි.
- වැදි ජනයා අතර ප්‍රචලිත ව ඇති ගී වැදි ගී නම් වේ. මේවායේ වචන එම වැදි සංස්කෘතියේ භාවිත කරන එම සමාජයට ආවේණික වූ වචන වේ.

කටහඬ අභ්‍යාස සඳහා මෙම ගීත යොදා ගැනීම වඩාත් උචිත වේ. මෙම ගායනා සමග නිරන්තරයෙන් ම ඊට අනුරූප ක්‍රියාකාරකම් ද අන්තර්ගත ය. ඇතැම් ජන ගී සමග රංගනය ද ඇතුළත් ය.

වැදි ගී

<table> <tr> <td>නා බල නානා ඒ තෙදි</td><td>නානා</td></tr> <tr> <td>නා බාල නානා ඒ තෙදි</td><td>නානා</td></tr> <tr> <td>තන් තෙදි නාතයි තෙදි</td><td>තානා</td></tr> <tr> <td>තන් තෙදි නාතයි තෙදි</td><td>තානා</td></tr> <tr> <td>මා මිණි මා මිණි මා</td><td>දෙයියා</td></tr> <tr> <td>මා මිණි මා මිණි මා</td><td>දෙයියා</td></tr> <tr> <td>කාබෙන් පා බල යක් ගම</td><td>වේ</td></tr> <tr> <td>කාබෙන් පා බල යක් ගම</td><td>වේ</td></tr> <tr> <td>යමු දෙන්නා යමු දෙන්නා</td><td></td></tr> </table>	නා බල නානා ඒ තෙදි	නානා	නා බාල නානා ඒ තෙදි	නානා	තන් තෙදි නාතයි තෙදි	තානා	තන් තෙදි නාතයි තෙදි	තානා	මා මිණි මා මිණි මා	දෙයියා	මා මිණි මා මිණි මා	දෙයියා	කාබෙන් පා බල යක් ගම	වේ	කාබෙන් පා බල යක් ගම	වේ	යමු දෙන්නා යමු දෙන්නා		<table> <tr> <td>ගැට කොබ්බෑවල දුන්න</td><td>නමාගෙන</td></tr> <tr> <td>වන්දන පොතු බන්දන</td><td>ලොකු</td></tr> <tr> <td>වැල් ඉඩකේ පටට</td><td>හෙලාගෙන</td></tr> <tr> <td>වන්දන පොතු බන්දන</td><td>ලොකු</td></tr> <tr> <td>කඩියා බල්ලා ඉව්වර</td><td>කරගෙන</td></tr> <tr> <td>කුණු ගෝ තඩියෙක්</td><td>කරවතුරාගෙන</td></tr> <tr> <td>දුනු කොබ්බෑවල දුන්න</td><td>නමාගෙන</td></tr> <tr> <td>තල්මල් ඊතල දෙවුර</td><td>දරාගෙන</td></tr> <tr> <td>කුක්කන් දෙන්තෙක් ඉව්වර</td><td>කරගෙන</td></tr> <tr> <td>කුණු ගෝ තඩියෙක් පිටව</td><td>තුරාගෙන</td></tr> <tr> <td>වේවැල ඉඩකේ පිටට</td><td>දමාගෙන</td></tr> <tr> <td>හා තෙදිනානෙයි</td><td>තෙදිනානේ</td></tr> <tr> <td>හා තෙදිනානෙයි</td><td>තෙදිනානේ</td></tr> </table>	ගැට කොබ්බෑවල දුන්න	නමාගෙන	වන්දන පොතු බන්දන	ලොකු	වැල් ඉඩකේ පටට	හෙලාගෙන	වන්දන පොතු බන්දන	ලොකු	කඩියා බල්ලා ඉව්වර	කරගෙන	කුණු ගෝ තඩියෙක්	කරවතුරාගෙන	දුනු කොබ්බෑවල දුන්න	නමාගෙන	තල්මල් ඊතල දෙවුර	දරාගෙන	කුක්කන් දෙන්තෙක් ඉව්වර	කරගෙන	කුණු ගෝ තඩියෙක් පිටව	තුරාගෙන	වේවැල ඉඩකේ පිටට	දමාගෙන	හා තෙදිනානෙයි	තෙදිනානේ	හා තෙදිනානෙයි	තෙදිනානේ
නා බල නානා ඒ තෙදි	නානා																																												
නා බාල නානා ඒ තෙදි	නානා																																												
තන් තෙදි නාතයි තෙදි	තානා																																												
තන් තෙදි නාතයි තෙදි	තානා																																												
මා මිණි මා මිණි මා	දෙයියා																																												
මා මිණි මා මිණි මා	දෙයියා																																												
කාබෙන් පා බල යක් ගම	වේ																																												
කාබෙන් පා බල යක් ගම	වේ																																												
යමු දෙන්නා යමු දෙන්නා																																													
ගැට කොබ්බෑවල දුන්න	නමාගෙන																																												
වන්දන පොතු බන්දන	ලොකු																																												
වැල් ඉඩකේ පටට	හෙලාගෙන																																												
වන්දන පොතු බන්දන	ලොකු																																												
කඩියා බල්ලා ඉව්වර	කරගෙන																																												
කුණු ගෝ තඩියෙක්	කරවතුරාගෙන																																												
දුනු කොබ්බෑවල දුන්න	නමාගෙන																																												
තල්මල් ඊතල දෙවුර	දරාගෙන																																												
කුක්කන් දෙන්තෙක් ඉව්වර	කරගෙන																																												
කුණු ගෝ තඩියෙක් පිටව	තුරාගෙන																																												
වේවැල ඉඩකේ පිටට	දමාගෙන																																												
හා තෙදිනානෙයි	තෙදිනානේ																																												
හා තෙදිනානෙයි	තෙදිනානේ																																												

හේල හෙලෙයි	හෙලෙයියෝ
හේල හෙලෙයි	හෙලෙයියෝ
පාන්දරින්	නැගිටලා
බත් හැලියට	ළං වෙලා
යොතේ තිඹිරි	ගාගෙනේ
ඔරුව දියත්	කරමිනේ
හේල හෙලෙයි	හෙලෙයියෝ
හේල හෙලෙයි	හෙලෙයියෝ
මාළ අයින් යටි	කරින්
ලිහිණි අයින් උඩ	කරින්
මීගමුවේ	ගැණු
දළ් අදිනා	සිරු
හේල හෙලෙයි	හෙලෙයියෝ
හේල හෙලෙයි	හෙලෙයියෝ
රතු හැට්ටා	කාරියෝ
උඩ කොණ්ඩා	කාරියෝ
හේල	හෙලෙයියෝ
හේලෙයියෝ වලි	හෙලෙයියෝ
හොයි හොයි	හොයියා
හොයිය මලේ	හෝයියා
තව ඇදපත්	හෝයියා
ගොඩ ගන්නට	හෝයියා
හොයි හොයි	හෝයියා

පොරකති	සාවාලයෝ
කලන්ද සහ	ඉස්සෝ
ලොකු ලොකු හාල්	මැස්සෝ
පරවි ද	කටුමස්සෝ
දැගලති ලෙස	පිස්සෝ
අගුලුවෝ සහ	මුල්ලෝ
කකුළුවෝ	සව්වාලයෝ
මුදු හුංගෝ	සාලයෝ
ඉන්නව තව	කීලයෝ
ගින්නට හඳ	පාන්නෝ
ශබරලි මඩු	රැනෝ
ඇදපත් දත්	බැනෝ
මණඩඩි කොඩි	පානෝ
පුල්ලි	අංජ්ලාවෝ
මඩුවෝ	කුම්බලාවෝ
මුරල්ලු	වෙන්ගනාවෝ
මේ හැම ගොඩ	ගෙනාවෝ
හොයි හොයි	හෝයියා
දත් මඩියට	වරෙල්ලා
දළ් ටික දිග	අදිල්ලා
වෙරළ දිගේ	දමල්ලා

සොකරි කවි

දහ අට කඩවර කියන	යකුන්නේ
දහ අට වංසෙන් පුද	ඉල්ලන්නේ
දුන්නා දොළ බිලි නිසි කැප	ගන්නේ
දහ අට කඩවර දෝස	මුදුන්නේ
	(කඩවර කංකරිය)
සන්නාතේ දෙවි සක්මන්	කරති
බතලේ ගලටත් ගුවනින්	වඩිති
ඉර සඳ දූපතේ ලා දත්	දෙවති
බුදුවන ඉරුගල් බණ්ඩර	වඩිති
	(කොහොඹා කංකරිය)
ජලෙනි දලෙනි මලෙනි සළඹ වරෙක	උපන්නා
ගලෙනි කුලෙනි සඵවෙනි එක් වරෙක	උපන්නා
අඹෙනි දඹෙනි නයිකඳුලෙනි වරෙක	උපන්නා
එවැනි තෙදැති පතිනි මෙලක දිවල	පෙන්නා
	(දෙවෙල් මඩු)

යලක් විතර වී අවිවේ	වනාලා
දොළොසක් විතර ඇඟ ගෝමර	ඉසිලා
අතක් දිගට නිල් වරලස	මිදිලා
සොකරි සිටිති වී අවිවේ	වනාලා
සොකරි කොටන්නේ කාගේ	වියක්දෝ
නොකෙටි තියෙන්නේ මේරු	ගලක්දෝ
නොපිපි තියෙන්නේ මානෙල්	මලක්දෝ
ගුරුම තේන්නේ කාගේ	බයක්දෝ
කොටා මේ වී මොකෙන්ද අපි පොළන්නේ	බදින්නේ
ජටාව ගෙන ඉස් මුදුනට	පොළන්නේ
රටා කල්ල ගෙන සුරතට	වදින්නේ
පටන් පටන් කුළු හරඹේ	
වටක් සදිසි බටකොළ වියපු	කුල්ලේ
මටත් බලන්නට සවිදන්	ගැසිල්ලේ
මෙරට ගැණු කුළු හරඹේ	ලවුල්ලේ
රන් මුදු ලන්ට නරකද නුඹේ	ඇඟිල්ලේ

පෙර සිට පැවත සිරතට පොදිය උරපිට දරා යෝද ජයයා ඒය	එන පැදගෙන ගෙන දුවගෙන
ගම්වල සැම තැන ඇවිද වෙල්ලාවල රෙදි ඉල්ලා සොද සොද පිරුවට වියන් පේඬි රාල සබෙ මැදේ	ගොසින්තේ ගන්නේ බදින්නේ නටන්නේ (ජසයාගේ කවි)
මන් වගෙ පේඬි කකක් දුටුවාද ලොවේ රැසිරෙන් මන් කළ පෙර පවකින් මට හමු උනෙ මහලු	මනා දිනා ගෙනා වෙසමුනා (ලෙංචිනා)
දොයි දොයි දොයි දොයි බයි බයි බයි බයි	පුතේ පුතේ
රුබර මගෙ පුතනුව ගෝමර සැම තැන ඉසු නාඹර මගෙ කිරි දෙන කිරි බීපන් පුතනුව	නේ නේ නේ නේ
අත්තක පිපි මලක් ලෙ පෙත්තක ඇදි ඉරක් ලෙ සත්තක මගෙ පුතු විල නෙත් දෙක ඇර බලන් මෙ	සේ සේ සේ සේ (සුනියම් යක්ෂණිය)

දූල් ගී, වැදි ගී, යාකුකර්ම ගී ගායනා කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු මොනවා ද?

- නියමිත නාදමාලා අනුව ගායනා කිරීම
- නියමිත තාලය අනුව ගායනා කිරීම
- ශ්‍රැතියට අනුව ගායනා කිරීම
- ආවේණික චලන සහිත ව හැඟීම් ප්‍රකාශ වන සේ ගායනා කිරීම
- වැදි, දූල් හා ශාන්තිකර්ම ගී වල විවිධ වෙනස්කම් හඳුනා ගනිමින් අවබෝධයෙන් යුක්ත ව ගායනා කිරීම

පැවරුම :-

- දූල් ගී, වැදි ගී, යාකුකර්ම ගී ආදී ජන ගායනා අඩංගු කුඩා පොතක් පිළියෙල කරන්න.
- ඒ ඒ ගායනාවන් සඳහා භාවිත කරනු ලබන තාල අනුව ගායනා කිරීමට පුහුණු වන්න.
- එම ගීත රඟමින් ගායනා කරන්න.

14 පාඩම

නාට්‍ය කලාවට අදාළ හඬ අත්‍යන්‍ය 03

සංවාද, භාවිතය

රඟපෑමේ දී “හඬ” භාවිත කිරීම

නාට්‍ය කලාව යනු ග්‍රව්‍ය හා දෘශ්‍ය සන්නිවේදන මාධ්‍යයකි. එහි දී නළුවෙක් සිය සිරුර භාවිත කරමින් දෘශ්‍යමය ආකාරයටත් සිය කටහඬ භාවිතා කරමින් ශ්‍රව්‍යමය ආකාරයටත් චරිත නිරූපණයෙහි යෙදෙයි. නැතහොත් ආංගික, හා සාත්වික අභිනයන්ගෙන් දෘශ්‍ය නිරූපනය සිදුවන අතර වාචික අභිනය මගින් ශ්‍රව්‍ය නිරූපනය සිදු වේ. වාචික අභිනයේ දී වැදගත් ම අංගය වන්නේ කටහඬ යි.

වේදිකාවේ දී මෙන් ම සාමාන්‍ය ජීවිතයේ ද හැඟීම් හා අදහස් ප්‍රකාශය සඳහා කටහඬ ඉතා ම වැදගත් වේ. මිනිසා කුමන භාෂාවක් කතා කළ ද, කුමන මට්ටමේ සිටිය ද තම හැඟීම් හා සිතැඟියාවන් හුවමාරු

කරගන්නේ කඩහඬ ආධාරයෙනි. එම හඬ ග්‍රහනය කරගෙන නිවැරදිව අවබෝධ කර ගැනීමට අපේ ශ්‍රවණ ඉන්ද්‍රිය හා මොලය සකස් වී ඇත.

මිනිසුන් තුළ විවිධ හැඟීම් පවතී. ඒ හැඟීම් ශබ්ද, ස්වර සහ වචන මගින් ප්‍රකාශ වේ. හඬේ විවිධ වෙනස් කිරීම් අනුව හැඟීම් දැනවීමට මිනිසාට හැකියාව ඇත. හඬ වෙනස් වීමෙන් හා උස් පහත් කිරීමෙන් හැඟීම් ප්‍රකාශ වේ.

නාට්‍යයක දී හඬ, ශබ්දය මෙන් ම සංවාද භාවිතය ඉතා වැදගත් වේ. එම නිසා හඬ හා වචන පැහැදිලි ව උච්චාරණය කළ යුතු ය. හැඟීම්වලට අනුකූල ව හඬ උස් පහත් කිරීම හා වෙනස් කිරීම කළ යුතු ය. හැඟීම් උද්දීපනය වන පරිදි වචන උච්චාරණය කළ යුතු ය.

හැඟීම් සහ නිවැරදි අර්ථ ප්‍රකාශ වන පරිදි සංවාද උච්චාරණය කිරීමේදී ශ්වසන ක්‍රියාවලිය වැදගත් වේ. සාමාන්‍යයෙන් පවතින ශ්වසන ධාරිතාවට වඩා අභ්‍යාස කිරීමෙන් ශ්වසන හැකියාව වර්ධනය කළ හැකි ය. කටහඬේ ශබ්ද හැකියාව වර්ධනය කළ හැකි ය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන අභ්‍යාස මොනවාදැයි දැන ගනිමු.

ක්‍රියාකාරකම 8 :

පළමු පියවර

සිසුන් ශාලාව තුළ ඉඩකඩ සහිතව සිට ගත යුතු ය. සියලු කල්පනාවලින් හා එකිනෙකා සමග සන්නිවේදනයෙන් තොරව සන්සුන්ව සිටිය යුතු ය. මතස හා සිරුර සැහැල්ලු ලෙස පවතිය යුතු ය. සියලු තත්ත්වයන් සම්පූර්ණ වූ විට, දැන් ගැඹුරින් හුස්ම ගන්න. එසේ ගත් හුස්ම “ආ” ස්වරය මගින් සෙමින් පිටකරන්න. පෙනහළුවල හුස්ම අවසන් වන තුරු ආශාසයකින් තොරව හුස්ම පිටවිය යුතු ය. “ආ” ස්වරය උගුරින් නිදහසේ පිට කරන්න. ශබ්දය පිටවන විට මුව හොඳින් විවර වී තිබීම අවශ්‍ය ය. මෙය කිහිප වරක් සිදු කරන්න.

දෙවන පියවර

පේම “ආ” ස්වරය ම යොදා ගනිමින් පහත දැක්වෙන ආකාරයේ අදහස් මතුවන සේ උච්චාරණය කරන්න.

- ගීතයක ආකාරයෙන්
- වේදනාත්මක ආකාරයෙන්
- බියමුසු ආකාරයෙන්
- යමෙකුට කොලොප්පන් කරන ආදී වෙනත් ආකාරයක් උත්සහ කළ හැකි ය.

තුන්වන පියවර

“ඕ” ස්වරය ද මේ ආකාරට ම විවිධ අරුත් මතුවන ආකාරයට යොදාගන්න. “ඕ”.. යමකුගේ හඬට තමා සිටින බව දැක්වෙන ප්‍රතිචාරයක් ලෙස. එය,

- ළඟ සිටින්නකු ගේ සිට දුර සිටින්නකු දක්වා.
- “ඕ”.. ශාරීරික අපහසුතාවක් ඇතිවිටක නැලෙන ශබ්දයක් ලෙස
- “ඕ”.. යමක් දන්නා බව හඟවන ලෙස

හතරවන පියවර

ඉහත ස්වර භාවිත කළාක් මෙන් විවිධ අදහස්, අරුත්, හැඟීම් ප්‍රකාශවන ලෙස වචන උච්චාරණය කරන්න.

- “අම්මේ”, “ඔන්න”, “අයියෝ”, “කවද ගෙදර”, “වැඩට යනවා”

මෙම වචන ද විවිධ අර්ථ, හැඟීම් හා අවස්ථා ප්‍රකාශවන සේ උච්චාරණය කරන්න.

හඬ අභ්‍යාස මගින් නළුවකු ලබන ප්‍රයෝජන මොනවා ද?

- හුස්ම නොහොත් ශ්වසන ධාරිතාව වර්ධනය කර ගනී.
- කටහඬේ ශබ්දය හා තීව්‍රතාව වැඩි කර ගනී.
- විවිධ හැඟීම් ප්‍රකාශවන අයුරින් කටහඬ හසුරුවා ගැනීමට පුහුණුව ලබයි.
- නිවැරදි ව හා නිරවුල් ව සංවාද උච්චාරණය කිරීමට හැකියාව ලබා ගනී.
- ප්‍රේක්ෂකයා ග්‍රහනය කරගැනීමට සමත් වෙයි.
- කටහඬ චතුර ලෙස භාවිත කරයි.
- ආත්ම විශ්වාසය වර්ධනය කර ගනී.
- චරිත නිරූපණ හැකියාව ප්‍රගුණ කර ගනී.
- සබකෝලය දුරුකර ගනී.

හඬ භාවිත කරමින් තෝරාගත් නාට්‍ය පෙළට අදාළව සංවාද භාවිතා කිරීම.

අමර : සුරංගනාවියෝ රස පළතුරු ගෙනත් දෙනවා කන්ඩ. කාල නිදා ගන්න එකයි හිතේ හැටියට. කිසිම වැඩක් පලක්, මහන්සියක් කිසිම දෙයක් තැනිලි. ඉතිං ඉතිං එහෙ මොන තරං සැප විඳින්න පුළුවන් ද?

ඔය මොනවා කරන්ඩත් ඉස්සරවෙලා මං මැරිල ඉන්ඩ ඕනෑ. මට අමතක වුණා... මං මැරෙන්න ඒපායෑ... මං යනවා... මං නිදාගන්නව. නොකා, නොබී මැරෙනකම් නිදා ගන්නවා.

මාෂා : අනේ මං දැන් මොකද කරන්නේ. මම ගෙවල්වල ඒවා ඉගෙන ගත්තේ නෑ. පරිසරය ගැන ඉගෙන ගත්තේ නෑ. සත්තු ගැන ඉගෙන ගත්තේ නෑ... අනේ ආච්චි... (අඩයි) මම ඔය හැම එකක් ම ඉගෙන ගන්නම්. මාව බේරගන්න ආච්චි...

(මද නිහැඬියාවක්. මුළු පරිසරයම ගුමු ගුමු නදින් ගිගුම් දෙයි. මාෂා මේ හඬට ඇහුම්කන් දෙයි. ටික වෙලාවකින් වලස් ගෙදර දොරටුවෙන් මී මැස්සන් රංචුවක් එකා පසුපස එකා පැමිණ වේදිකාවේ එහා මෙහා ඇවිදී යයි).

මාෂා : මොනව ද ඒ සැරේ වෙන්නේ...? කවුද ඒ පාර... කවුද ඔයාලා...

රාජු : විභේ... පුදුම යාළුවෝ ටිකක් තමා මටත් ඉන්නේ. දැන් ඉතින් කාත් එක්ක ද සෙල්ලම් කරන්නේ? හරි කතා කරන්න ඕන ටොම්ට. ටොම්... ටොම්... ටොම්... අනේ ටොම්... අපි දෙන්නවත් සෙල්ලම් කරමු ද? ඔන්න එහෙනම් මං තමයි පුස් කිට්... ඔයා මගෙ පස්සෙන් එළවන්න ඕන. හරි ද? කෝ ඉතින්? ඔයා නම් මහ පුදුම කම්මැලියෙක්. විභේ, ඔයා නම් මහ බල්ලෙක් ම තමා. ඉතින් කාත් එක්ක ද සෙල්ලම් කරන්නේ?

කුකුල් හාමි :	හුරු බුහුටියි මේ පැටවුන් අහිංසකයෝ වගේ පෙනෙයි. මගෙ පාලුවටත් එක්කල ඉඳුම් හිටුම් දීම හොඳයි. සැම දා ඉස්කෝලේ යන්ට පොත පත පාඨම කරන්න ලියනු කියනු ඉගෙන ගන්ට හොඳ කීකරුව ම ඉදින්න කැමති ළමයි ඉන්නව නම් කැමතියි මම ඉන්ට දෙන්න කැමතියි මම ඉන්ට දෙන්න.
නරියා :	ඉතින් සැනසෙන්න හොඳින් පුළුවන්නේ දෙමව්පියෝ දෙන්න ඇවිත් අර ඉන්න මෙතෙක් උඩපැන්න ගමින් එනකන්න හුඟක් දැවැද්ද ගෙනත් ඇති වෙන්නා ගොඩක් බඩු මුට්ටු ගෙනත් ඇති වෙන්නා

- ශබ්ද නගා වචන පැහැදිලි ලෙස උච්චාරණය කළ යුතු ය.
- අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට මුඛ විවර කර පැකිලීමකින් තොරව ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.
- පෙළට ගැළැපෙන හඬ භාවිතයන් සකස් කර ගත යුතු ය.
- නියමිත හැඟීම් ප්‍රකාශ වන පරිදි සංවාද උච්චාරණය කරන විට ගැළැපෙන ශාරීරික ක්‍රියාව හඳුනා ගනීම වැදගත් වේ.
- සංවාද භාවිතය ප්‍රගණ කරගැනීමට අවශ්‍ය හඬ අභ්‍යාසවල යෙදිය යුතු ය.

නාට්‍යමය අවස්ථා සඳහා ආගමික කතා අයුරු කරමු

ආගමික කතා යනු ඒ ඒ ආගම්වල ශාස්තෘවරුන්ගේ ජීවිත සිදුවීම් ඇතුළත් කතා, ආගමික විශ්වාසය පදනම් කරගත් මැවීමේ කතා නැතහොත් ප්‍රාතිහාර්ය පැමි පිළිබඳ කතා, ආගමික ඉගැන්වීම් සම්බන්ධ මූල ග්‍රන්ථවල අන්තර්ගත උපමා කතා, හෝ ආගමික සාහිත්‍යයේ එන විවිධ කතාවස්තු ය. මේවා ඉතාමත් රසවත් හා අරුත් සහිතව නිර්මාණය වී ඇති බව පෙනී යයි. ඒ ඒ ආගම්වලට අනන්‍ය වූ කතා සම්ප්‍රදායක් තිබේ. බෞද්ධ ආගමික කතා, සෙන් කතා, හින්දු ආගමික කතා, ක්‍රිස්තු ආගමික කතා, ඉස්ලාම් ආගමික කතා, ශාන්තිකර්ම/යාතුකර්ම වැනි දේශීය ජන ඇදහිලි සම්බන්ධ කතා ආදී වශයෙන් පොහොසත් කතා සාහිත්‍යයක් ශ්‍රී ලාංකේය අප සතු ව ඇත.

- බෞද්ධ ආගමික කතා - ජාතක කතා, ත්‍රිපිටක ඉගැන්වීම් සම්බන්ධ කතා (අංගුලි මාල, ආලවක දමනය), සම්බුදු චරිතය සම්බන්ධ කතා (උපත, බුදු වීම ආදී...)
- ක්‍රිස්තු ආගමික කතා - බයිබල් කතා (නාස්තිකාර පුත්‍රයා), කිස්තුන් වහන්සේ පිළිබඳ කතා (ගවලෙනක ඉපදීම, පෙර දිග ශාස්ත්‍රවන්තයින් තිදෙනා පැමිණීම)
- හින්දු ආගමික කතා - හින්දු දේව පුරාණයේ එන ක්‍රිෂ්ණ දෙවියන්, ශිව දෙවියන් වැනි දෙවි වරුන්ගේ ජීවිත කතා, මහා භාරතය, රාමායනය වැනි කතා,
- ඉස්ලාම් ආගමික කතා - කුරානය හා සදීසය නම් ශුද්ධ ග්‍රන්ථවල එන මහම්මද් තුමාගේ ඉගැන්වීම් සහ ජීවිත සිදුවීම් පිළිබඳ කතා, නබි වරුන් පිළිබඳ කතා.
- ශාන්තිකර්ම/යාතුකර්ම කතා - සන්නි උපත, පත්තිනි උපත කතා, දළ කුමරු සම්බන්ධ කතා, කොහොඹා කංකාරියේ හා මඩු ශාන්තිකර්මවල එන කතා ආදී....

ආලවක දමනය

දඹදිව අලවි නුවර මිනිසුන් ට හිංසා පීඩා කළ රුදුරු යක්ෂයෙක් විය. නමින් ආලවක යක්ෂයා ලෙස ප්‍රසිද්ධ විය. නුවර වැසියන්ගේ හිංසාව දුටු බුදුන් වහන්සේ ආලවක යක්ෂයාගේ විමානයට අනවසරයෙන් වැඩම කළ සේක. බුදුන් දුටු ආලවක යක්ෂයා මහත්සේ කිපී බුදු රුදුන්ට තර්ජනය කරන්නට විය. “ඇවිදවා වෙහෙස කරවමි” යි සිතා බුදුන් වහන්සේට අතුළුවන්නටත් පිටවන්නටත් නියම කළේ ය. තුන් වරක් දක්වා එසේ කළ බුදුන් වහන්සේ සතර වෙනුව “මිත්‍රය, මම මෙතැනින් නොසෙල්වෙමි. හැකි දෙයක් කර ව” යි වදාළ හ.

“මහණ, ඔබ පැන අසා වෙහෙස කරමි” යි සිතා, යක්ෂයා දෙමාපියන්ගෙන් අසා දෑත තිබූ ප්‍රශ්න මාලාවක් බුදුන්ගෙන් ඇසී ය. ලොව උසස් ම ධනය, උසස් ම සැපත, උසස් ම රසය, උසස් ම ජීවිතය කුමක් ද? ආදී වශයෙන් යක්ෂයා බුදුන්ගෙන් ප්‍රශ්න මාලාවක් ඇසී ය.

ලොව උසස් ම ධනය නම් ශුද්ධාවය. උසස් ම සැපය ලැබෙන්නේ ධර්මයෙනි, සත්‍ය පිළිබඳ රසය ලොව උසස් ම රසය වන්නේ ය. නුවණින් ගත කරන ජීවිතය උසස් ම ජීවිතය වන්නේ යැයි බුදුන් පැන විසඳමින් යක්ෂයාට දහම් දෙසූ හ. ධර්මයේ පැහැදුන යක්ෂයා තෙරුවන් සරණ ගොස් දිවි හිමියෙන් බුද්ධ ශ්‍රාවකයෙකු වූ අතර ප්‍රාණඝාතයෙන් ද වැලකුණේ ය. එදින බිලි පිණිස රැගෙන ආ අලවි රජුගේ පුතුට අහස දානය දුන්නේ ය.

වෙස්සන්තර කතාව

පුරාණ දඹදිව සිව් රට ජයතුරා නම් නුවරක් විය. සඳමහ නම් රජකෙනෙක් එහි පාලකයා විය. දහැමින් රට පාලනය කරන එතුමාගේ දේවිය පුසති නම් වූවා ය. ඔවුන් දෙදෙනාට පින්වත් කුමාරයෙක් උපන්නේ ය. කුමරා මව් කුසින් බිහිවන දිනයේ ජයතුරා නුවර පුදුම කරුණු සිදු විය. කෙලාසකුට පර්වතය මෙන් ධවල වූ ඇත් පැටවකු පහළ වීම ඉන් එකකි. (ඇළි ඇතෙකු පහළ වීම රාජ්‍යයට සෞභාග්‍ය උදාකර දෙන මහා වාසනාවක් ලෙස සැලකේ). එම කුමරාට වෙස්සන්තර යයි නම් තබන ලදි.

කුඩා කල සිට ම වෙස්සන්තර කුමරුවා දන් දීමේ හි ආශාවක් දක්වුවේ ය. නිසි කල වයස සම්පූර්ණ වූ පසු මෙම කුමාරයාට සුදුසු කුමරියක් සරණපාවා දීමට රාජකීය දෙමහල්ලෝ තීරණය කළහ.

චේතිය රට චේතිය නම් රජුරුවන්ගේ දිව්‍යාභිගනාවක් හා සමාන රූපශ්‍රීයෙන් යුත් මිදි නම් දූ කුමරියක් වූවා ය. එම දූ කුමරිය වෙස්සන්තර කුමරුට පාවා දී රාජ්‍යයේ යුව රජ ලෙස අභිෂේක කරවන ලද්දී ය.

එතැන් පටන් යුව රජ වෙස්සන්තර දැනුමින් රට පාලනය කරමින් රාජධානියේ සතුටක දන් සැල් සයක් තබවා දවසට දස ලක්ෂයක් බැගින් ධන වියදම් කරවා මහත් සේ දන් දුන්නේ ය.

යුව රජ වෙස්සන්තර හා මදි දේවිට පුත් කුමරුවෙක් හා දූ කුමරියක උපන්නාහ. ඔවුන් ජාලිය හා කාෂ්ණජනා නම් වූවේ ය. රජු හා මදි දේවි සමගින් ඔවුන් ඉතා සතුටින් කල් ගෙවන්නට විය.

මේ කාලයේ කලිඟු රට මහා සාගතයක් හටගත්තේ ය. ආහාර පාන නොමැතිව රටවැසියා මියැදෙන ලදී. කලිඟු රට වැසියෝ වෙස්සන්තර රජු වෙතින් 'පිණ්ඩා' නමැති ඇළි ඇතු ඉල්ලාසිටි අතර 'මගේ දාන පාරමිතාව මුදුන් පැමිණියේ ය' යි සිතා කලිඟු රටින් පැමිණි දූත පිරිසට අගනා හස්තාභරණයෙන් ද සහිත ව ඇළි ඇතු දන් දුන්නේ ය.

මේ අතර, නන් දෙසින් පැමිණි සිව් දේසේ රට වැසියෝ කිපී රජ මාලිගය අවට රැස් වී මහත් අසතුටකින් සෝෂා කරන්නට විය. එ නම්, වෙස්සන්තර කුමරු විසින් තම රටට අයත් වාසනාව ගෙන දෙන ඇළි ඇතා රටට අහිමි කිරීම සම්බන්ධයෙනි. සිය වැසියා අස්වසාලන පිණිස මෙය කළ තැනැත්තාට දඬුවම් පමුණුවන්නට සදමහා රජුට පොරොන්දු වීමට සිදු විය. වෙස්සන්තර කුමරු රටින් නෙරපන ලෙස වැසියා කෝලහල කරන්නට විය.

සදමහ රජ පුත් කුමරුවා වන යුව රජ වෙස්සන්තර ගෙන්වා මහජන සම්මතය ගැන කී ය. ටික කලක් සිටිමින් අත් හැර වඩික ගිරි පර්වතය නම් ස්ථානයට ගොස් වාසය කරන ලෙස නියම කළේ ය. කුමරුවා ද වඩික ගිරි වෙත ගොස් තපස් රකින්නට සිදු වීම මහත් වාසනාවක් ලෙස සළකා පිළිගත්තේ ය. එහෙත් සිය රට හැර යාමට පෙර මහා දානයක් දීමට පිය රජුගෙන් අවසර ඉල්ලී ය.

'සප්ත ශතක දානය' නම් එක වර්ගයෙන් සත් සියය බැගින් වූ විසිතුරු දන් සැලක් දීමට දුගී, මගි, යාවක සැමට රැස්වන ලෙස ඒ අනුව රට පුරා අණබෙර යවන ලදී. සියල්ලන්ට අවශ්‍ය නා නා ප්‍රකාර සියලු දේ සත් සියය බැගින් දන් දී ප්‍රීතියෙන් පිනා "ඉතින් මම හිමාලයෙහි තපසට යන්නෙමි" යි පවසා සමුගත්හ.

එවිට මදි දේවිය දරුවන් දෙදෙනා ද සමග තමනුත් රැගෙන යන ලෙස ආයාචනා කළාය. හිමාලය වනාන්තරයේ වාසය කරන චණ්ඩ වූ සෝර වූ සිංහ, ව්‍යාසු, දිවි, වලස්, දාර පිඹුරු, හුරු ආදී වූ හයානක සතුන් ගැන පවසා එහි වාසය අසීරු බව දැනුවත් කළ ද, ඕනෑම උපද්‍රවයකට මුහුණ දීමට සූදානම් බවත්, රජු සමග යාමට එන බවත් මදි දේවිය පැවසුවා ය. තපස් රැකීම පිණිස ස්ත්‍රියක් සමග යා නොහැකි බැව් පැවසුව ද, තපසට බාධා නොවන ලෙස වෙනත් නුදුරු ස්ථානයක දරුවන් සමග විසීමට තම ස්වාමියා එකඟ කර ගත්තා ය.

ගමන අතරතුර ද මගතොටේ දී දන් ඉල්ලා පැමිණෙන්නන්ට තම අසුන් හා රථ පවා දන් දෙමින් පයින් ම ගමන් කළේ ය. මදි දේවියගේ උපන් රට වූ චේතිය නුවරට ලඟා වත් ම චේතිය රජු ඔවුන් බැහැ දක වෙස්සන්තර කුමරුට සිය රටේ යුව රජකම භාරගෙන එහි නවතින ලෙස ඇවිටිලි කළ ද ඔවුන් නතරකර ගත නොහැකි විය.

වඩික ගිරිය වනාහි පර්වත සතකින් වට වූ තපසට ඉතා සුදුසු, සුරක්ෂිත වූ ස්ථානයකි. එහි අභිගසම්පූර්ණ ආශ්‍රම දෙකක් විශ්වකර්මයා අතින් නිර්මාණය කර දීමට සක්‍ර දෙවියන් මැදිහත් විය. එයින් එකක් වෙස්සන්තර තවුසාට වන අතර අනෙක මදි දේවිය ඇතුළු දරුවන්ට ය. උදෑසන මදි දේවිය වනයට පිටත්ව ගොස් මධුර වූ ඵලාඵල නෙලා වෙස්සන්තර තාපසයාණන්ට හා දරුවන්ට ආහාර පිණිස දීමට පුරුදු වූවා ය.

කලිඟු රට 'දුන්නිවටිය' නම් බමුණු ගමක් විය. එහි ජූජක නම් බමුණෙක් විසිය. හේ බාල කලයෙහි සිට ම සිගමන් ඇවිද රන් කහවනු සියයක් ඉතිරි කර ගත් මහල්ලෙකි. සිය රන් කහවනු ආරක්ෂාව පිණිස මිත්‍රයෙකු වූ වෙනත් දුගී බමුණෙකු ලඟ තබා තවත් හිගත පිණිස දේශ දේශයනට ඇවිද්දේ ය. ජූජක බමුණු තෙමේ කලකින් ආපසු නොපැමිණි හෙයින් නැවත නොපැමිණේ යයි සිතා දුගී බමුණා එම කවචනු සියය වියදම් කර ගත්තේ ය.

නමුත් ජූජක බමුණා කලකට පසු ආපසු පැමිණ රන් කහකවනු ඉල්ලූ විට එය දීමට නොහැකි වූ දුගී බමුණා එයට හිලච්චක් වශයෙන් රන් රුවක් වැනි තම රෑමත් දියණිය ජූජකට පාවා දුන්නේ ය.

අමිත්තතාපා නම් යොවුන් බැමිණිය ජූජක බමුණාට මිණිපිරියක් තරම් ලාබාල වූවා ය. නමුත් දෙමාපියන් විසින් පාවා දුන් බැවින් ස්වාමි පුරුෂයාට මහත් ගෞරවයෙන් සත්කාර කරමින් ජූජක බමුණාගේ නිවසට ගොස් කල් ගෙවන්නට විය. ඔවුන්ගේ සමගි සම්පන්න ජීවිතයට ඊර්ෂ්‍ය කළ සෙසු ගම්වාසී බැමිණියෝ අමිත්තතාපා පැත්ත ගෙන යාමට ලිඳට ගිය පසු ඇට නින්දා අපහාස කළේ ය. ඉවසුම් නොහැකි වූ අමිත්තතාපා කළය පොළොවේ ගසා බිඳ දමා, හඬ හඬා ආපසු නිවසට ගොස් ස්වාමියා ඉදිරියේ සියල්ල පවසා "මීට පසු නම් මම ගෙයින් දොරට නොබසිමි වහා ගොස් දාසයකු සොයාගෙන එව, නැතිනම් මම මේ ගෙදර නොඉදිමි" කියමින් බමුණාට කරදර කරන්නට විය. "එම්බා සොඳුර මහලු මම දායයන්"

කොහෙන් සොයන්න ද? මම මීට පසු තොපට අවශ්‍ය සියලු දේ ඉටු කර දෙමි. තී ගෙදර ම හිඳව” යනුවෙන් බැගෑපත් වී කීවේ ය. හිමියන්ගෙන් වැඩ ගැනීම නුසුදුසු කටයුත්තක් බව පවසා ඇ එයට කිසි සේත් ම එකඟ නොවූවා ය. අවසානයේ බමුණා වෙස්සන්තර රජු බැහැ දැකීමට යාමට සිතා ගත්තේ ය.

බමුණා මාස කීපයකට අවශ්‍ය පහසුකම් බැමිණියට සපයා දී, ගේ වට කටු බැඳ කඩුලු අසුරා, වැඳ වැටී, හඬමින් ගමනට අවශ්‍ය දෑ රැගෙන පිටත්වුවේ ය. පළමු කොට ජයතුරා නුවරට ගොස් වෙස්සන්තර රජුට රුවෝ කොහොඳ’යි ඇසුවේ ය. එවිට රට වැසියන් කිපී බමුණාට කැට පහර දෙමින් පැත්තුවෝ ය. මරණ බියෙන් දිවයන අතර කෙසේ හෝ වඩික ගිරියට යන මග සොයා ගොස් මදි දේවිය දරුවන් දන්දීම වළක්වනු ඇතැයි සැක පිට සුදුසු අවස්ථාවක් එන තුරු අසළ වූ ගල් ලෙනක සැඟවී ගත්තේ ය.

එදින රාත්‍රියේ මදි දේවී එක්තරා සිහිනයක් දුටුවා ය. එය බියකරු සිහිනයකි. සිහිනයේ තේරුම අසනු වස් පසුදා වෙස්සන්තර තවුසාණන් හමු වුව ද ඊට නිසි පිළිතුරක් නොලද්දා ය. කෙසේ වුවත්, සිතේ පීඩාව දරාගෙන අලුයම දරුවන්ට ආරක්ෂිතව වෙසෙන ලෙස පවසා, වෙස්සන්තර තාපසයාණන් අසළ නවතා එලාළු පිණිස වනයට ගියා ය.

වෙස්සන්තර තාපසයෝ දේවියගේ සිහිනය ප්‍රකාර දරුවන් දන්දීම පිණිස කෙනෙකු එතැයි විමසිල්ලෙන් පසුවන අතර ජූජක බමුණා පැමිණ මෙහෙකාරකම පිණිස දරුවන් ඉල්ලී ය. පුත් ජාලිය ඔහුට බියේ සැඟවුව ද පියාගේ නියමය පරිදි හඬමින් වැලපෙමින් සිය නැගණිය ද කැටුව බමුණා සමඟින් යාමට කැමති විය. ‘දරුවෙනි, බුදු බව ලබා ගැනීම පිණිස මම තොප දන් දෙන්නෙමි. තොප හා සියලු සත්ත්වයන් සන්සාරයෙන් ගැලවීම සඳහා තොප මට උපකාර කරවී’ කීවෝ ය. ජූජක බමුණා දරුවන් වැල් පොටවලින් බැඳ එයින් පහර දෙමින් විලාප තබද්දී දරුවන් ගෙන ගියේ ය.

මදි දේවිය පැමිණ දරුවන් සෙවූ මුත් ඔවුන් හමු නොවී ය. වෙස්සන්තර තාපසතුමා ද කිසිවක් නොකී ය. ඇය රාත්‍රිය මුළුල්ලේ සඳ එළිය පුරා දරුවන් සෙව්වා ය. වනය පුරා සෙව්වා ය. අලුයම ආරාමයට පැමිණ සිහිසුන්ව වැටුනා ය. වෙසතුරු තවුසාණේ ඇයට පැන් ඉස ඇය ඇකයෙහි හොවාගෙන ස්වල්ප වේලාවක් සිටින විට නැවත සිහිය ලබා දරුවන් පිළිබඳ විමසූ විට ‘දේවිනි, බුදුබව පතා බමුණෙකු හට දන් දුනෙමි’ වදාළාහ.

ශක්‍ර දේවයා ද මහලු බ්‍රාහ්මණ වේශයක් මවාගෙන වඩික ගිරියේ වෙස්සන්තර බෝධිසත්වයන් වහන්සේගේ ආශ්‍රමයට ගියේ ය. සැපයුක් විහාරා අනතුරුව තමා අඹුදරුවන් නැති තැනැත්තෙකු බව පවසා මදි දේවිය දාසකමට ඉල්ලීය. බුදුබව ප්‍රාර්ථනා කරන බෝධිසත්වයෝ තම බිසොවුන්ව වහන්සේ දන් දී වදාළෝ ය.

ඉනික්බිති සක් බමුණා සැබෑ වෙස් ගෙන මදි දේවී ආපසු තවුසාට භාර කළේ, නැවත ඇය කිසිවකුට දන් දීම වළක්වනු පිණිස තම අයිතිය ද පවසමිනි. ‘දන් ඔබගේ දාන පාරමිතාව සම්පූර්ණ ය එබැවින් ආපසු සිය රටට ගොස් රජ සිරි විදීමට කල් පැමිණියේ ය’ යි පවසා අන්තර්ධාන වූයේ ය.

ජූජක බමුණා ජාලිය කෘෂ්ණජිනා දරු දෙදෙන වසූ පැටවුන් දෙදෙනෙකු මෙන් ඇඳා ගෙන තළමින් වනය මැදින් ගෙන ගියේ ය. රාත්‍රි කාලයේ ඔවුන් ගස් මුලක බැඳ එම ගසේ වදුරෙකු මෙන් නිදා ගත්තේ ය. අරුණු නැගුණු විට නැවත හිමාල වනය මැදින් කලිඟු රටට යාමට පිටත් විය. මංමුළා විමෙන් ඔවුන් ළඟා වූයේ ජයතුරා නුවරට ය.

ජයතුරා නුවර වැසියෝ බමුණා හා දරුවන් සඳමහ රජුට රුවෝ වෙත කැඳවාගෙන ගියෝ ය. හිමිකම ඇත්තේ බමුණාට බැවින් ඔවුන් නිදහස් කර ගැනීම සඳහා කෙනෙක් වස්තුව දිය යුතුදැයි සඳමහ රජු බමුණාගෙන විමසන ලදුව ජාලිය කුමරුට රන් තිස් දහසක් සහ කෘෂ්ණජිනාවන්ට බරින් බරට රත්රන් දිය යුතු යැයි බමුණා කීවේ ය. ඒ අනුව අවශ්‍ය තරම් බමුණාට ලබා දී ආහාර පිණිස රජ බොජුන් ද සපයා දුන්නේ ය.

දැඩි කුසගින්න මෙන් ම කැදරකම ද හේතුවෙන් අධික ලෙස ආහාර ගැනීමෙන් දිරවා ගත නොහැකි ව ජූජක බමුණා එහි ම ජීවිතක්ෂයට පත් විය.

පසුව නගර වැසියන්ගේ බලවත් ඉල්ලීම පරිදි සඳමහ රජු ද, කුමර කුමරියන්ගේ පැමිණීම සැලවීමෙන් වේනිය රජු ද රට වැසියන් ද සිව්රඟ සේනා පිරිවරා තපස්දම් පුරන බෝසත් වෙස්සන්තර හා මදි දේවිය කැඳවාගෙන ඒම සඳහා වඩික ගිරිය වෙත පිටත් වූහ.

වෙස්සන්තර යුව රජු නැවත ඔටුණු පැළැන්දා ය. ජයතුරා නුවර එකම මඟුල් ගෙයක් මෙන් විය. තෙළිඟු රට වැසියන් විසින් පිණිසා නම් හස්ති රාජයා ද ආපසු එවන ලද්දේ ය.

නාස්තිකාර පුත්‍රයා
(බයිබලයේ එන කතාවක්)

එක් මිනිසෙකුට පුතුන් දෙදෙනෙක් විය. ඔවුන්ගෙන් බාලයා පියාට කතාකොට, තමාට අයිති කොටස ඉල්ලීය. පියා තම පුතුන් දෙදෙනාට සිය දේපළ බෙදා දුන්නේ ය. ටික දිනකට පසු බාල පුත්‍රයා තමාට අයත් දේපළ සියල්ල විකුණා එයින් ලබාගත් මුදල් ද ගෙන ගෙදරින් පිටවී ගියේ ය. ඔහු ඉතා දුර රටකට ගොස් ඔහුගේ ධනය වියදම් කරමින් නාස්තිකාර ජීවිතයක් ගත කළේ ය. ඔහු සතුව තිබූ සියලුම මුදල් අවසන් විය. එකල එම රටේ මහත් සාගතයක් පැවතිනි. තමා සතුව කිසිවක් නොතිබූ නිසා ඔහු ඒ රටේ මිනිසෙකු ලෙස රැකියාවක් ඉල්ලා ගියේ ය. එම මිනිසා තමාගේ උරුම බලාගන්නා පිණිස ඔහුව ගොවිපොළකට යැවී ය. කිසිවෙකු කෑම නොදුන් බවින් ඔහුට උරුම කන කෑමවලින් බඩ පුරවා ගන්නට පවා සිදුවිය. අන්තිමේ දී ඔහුට සිහි බුද්ධි ඇති වී, "මගේ පියාගේ කුලී කරුවන්ට ත් ඕනෑවට වඩා කෑම තියනවා, මම මෙතන බඩගින්නේ මැරෙන්න යනවා! මම මෙතනින් පිටත්ව මගේ පියා ලඟට ගොස් 'පියාණෙනි මම ඔබටත් දෙවියන් වහන්සේටත් විරුද්ධව පව් කළා. මම ඔබේ පුතා කියන්නත් නොවටිමි. මා ඔබේ කුලී කරුවකු සේ සලකන්න' කියා කියමි."යි සිතා ගත්තේ ය. මෙසේ සිතා ඔහු පියා ලඟට යන්නට පිටත් විය.

ඔහු නිවසට සමීපවන්නටත් පෙර පුතු එන බව ඔහුගේ පියා දුර සිටම දිවී ය. පියා මහත් අනුකම්පාවෙන් යුතුව, ඔහු ඉදිරියට දිව ගිය අතර පුතා වැළඳගෙන සිඹින්නට විය. එවිට පුතා "පියාණෙනි, මම ඔබටත් දෙවියන් වහන්සේ ටත් විරුද්ධ ව බොහෝ නොමනා දේ කළෙමි. ඒ නිසා තවත් ඔබේ දරුවා යයි කියන්නට නොවටිමි. සේවකයකු ලෙස සලකන්න'යි කී ය. නමුත් පියා තම සේවකයින් කැඳවා 'හොඳ ම සාලුව ගෙනෙන්න. එය මගේ පුතාට අන්දවන්න. ඔහුගේ ඇඟිල්ලට මුදුවක් ගෙනැවිත් දමන්න. ඔහුට පා වහන් පළඳන්න. තරකළ වස්සා මරා මංගල්යයක් පවත්වා ප්‍රීති වෙමු. මන් ද, මගේ පුතා මැරී සිට දැන් ඔහු ජීවත් වේ. ඔහු නැති වී සිට සම්බවී ය' යි කී ය

මේ අතර වැඩිමල් පුත්‍රයා කෙතේ සිට පැමිණ, නිවසේ නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම් පැවැත්වෙන බව දක, සේවකයෙකුට අඬගසා 'මෙහි තේරුම මොකක් ද' ඇසී ය. සේවකයා උත්තර දෙමින්, 'ඔබේ මල්ලි ගෙදර ඇවිත් ! ඔහු ආපසු ආ නිසා ඔබේ පියා තරකළ වස්සා මරුවා,' කී ය. මෙය ඇසූ වැඩිමල් සහෝදරයාට මහත් කෝපයක් ඇති විය. ගෙට ඇතුළුවන්නට පවා අකමැති විය. මේ බව දනගත් පියා වැඩිමල් පුතු වෙත ගොස්, 'ඇතුළට එන්න.' කියා ඕනෑකමින් ඉල්ලී ය. වඩිමල් පුතා පියාට කතා කොට, 'බලන්න ! අවුරුදු ගානක් තිස්සේ මා වහලකු මෙන් ඔබට වැඩ කළා. මම කිසි ම දවසක ඔබට අකීකරු වුණේ නැහැ. එහෙත් ඔබ මට දුන්නේ මෙතවා ද? මගෙ මිතුරන් සමග ප්‍රීති වෙන්න මට එළු පැටියෙක්වත් දුන්න ද? නමුත් ඔබේ ඔය පුතා ඔබේ මුළු වස්තුව ම අඹිලාචාර ස්ත්‍රීන් සමග ගිහින් ඉවර කළා. එහෙමත් කරලා ඔහු ආපසු ආ විට ඔබ තරකළ වස්සා මැරුවා' යයි කෝපයෙන් කී ය. පියා ඔහුට උත්තර දෙමින්, 'පුතේ, ඔබ හැම දා ම මා සමග ඉන්නවා. ඉතින් මට අයිති සියල්ල ම ඔබට තියනවා. නමුත් මේ ඔබේ මැරී සිටි සහෝදරයා නැවත ජීවත් වෙනවා. ඒ නිසා අපි ප්‍රීති සන්නතෝස වෙන්න ඕනෑ ම යි. ඔහු නැති වී සිට ආපසු හමිබවී සිටිනවා !' යයි කීවේ ය."

නාබොත්ගේ මිදි වත්ත
(බයිබලයේ එන කතාවක්)

(1 රාජාවලිය 21,1-19)

සමාරියේ රජු වන ආහබ්ගේ මාලිගාවට සමීපව ජෙශ්ශෙය්ල් නගරයේ නාබොත්ට මිදි වත්තක් තිබිණි. ² ආහබ් නාබොත්ට කතාකොට, "ඔබේ මිදිවත්ත මාගේ ගෙට සමීපව තිබෙන නිසා එය මට එළවලු වත්තක් පිණිස දෙන්න; ඒ වෙනුවට ඊට වඩා හොඳ මිදිවත්තක් ඔබට දෙන්නෙමි. එසේ නැතිනම්, ඔබ කෑමතිනම්, එහි වටිනා මිල ඔබට දෙන්නෙමි" යි කී ය. ³ "මාගේ පියවරුන්ගේ උරුමය ඔබට දීමෙන් සමීදණත් වහන්සේ මා වළක්වන සේක්වා" යි නාබොත් ආහබ්ට කීය. ⁴ එසේ ජෙශ්ශෙය්ලිය නාබොත් කතා කොට, "මාගේ පියවරුන්ගේ උරුමය ඔබට නොදෙමි" යි කී ඒ වචනය නිසා ආහබ් ශෝක වී කෝපයෙන් තමාගේ ගෙට ගොස් ඇදේ වැතිර, මුහුණ අහකට හරවාගෙන, කෑම නොකා සිටියේ ය. ⁵ එවිට ඔහුගේ භාර්යාව වන ජෙශ්ශෙබෙල් ඔහු ලඟට අවුත්, "ඔබ සිත අප්‍රසන්න ව තිබෙන්නේත්, ඔබ කෑම නොකා සිටින්නේත් මක්නිසා ද" යි ඔහුගෙන් ඇසුවාය. ⁶ ඔහු ද, "මම ජෙශ්ශෙය්ලිය නාබොත්ට කතා කොට, 'ඔබේ මිදි වත්ත මට මිලේට දෙන්න; එසේ නැතිනම්, ඔබ කෑමති නම්, මම එය වෙනුවට ඔබට මිදි වත්තක් දෙන්නෙමි' යි ඔහුට කීවෙමි. එහෙත්, ඔහු මට උත්තර දෙමින්, 'මාගේ මිදි වත්ත ඔබට

නොදන්නෙමි' යි කීවේ යැ" යි ඇට කී ය. ⁷ ඔහුගේ නායවීම වන ජෙශෙබෙල් කතා කොට, "දැන් රට පාලනය කරන රජ ඔබ නොවන්නෙහි ද? නැගිට කෑම කා ඔබේ සිත ප්‍රීති කරගන්න. මම ජෙශෙබෙල්ය නාබොත්ගේ මිදි වත්ත ඔබට ලබා දෙන්නෙමි" යි ඔහුට කීවා ය. ⁸ ඇ ආහබ්ගේ නමින් ලියුම් ලියා ඔහුගේ මුද්‍රාවෙන් මුද්‍රා කොට, නාබොත් සමග ඔහුගේ නුවර විසූ ප්‍රජා මූලිකයන්ටත්, ප්‍රභූවරුන්ටත් ඒ ලියුම් යැව්වා ය. ⁹ ඇ ලියුම්වල මෙසේ ලිවා ය; "ඔබ හැම උපවාසයක් ප්‍රකාශකොට, නාබොත් සෙනඟ ඉදිරියෙහි මුල් තැන සිටුවා ඔහු ඉදිරිපිට තක්කඩියන් දෙදෙනෙකු සිටුවන්න. ¹⁰ ඔව්හු ඔහුට විරුද්ධ ව චෝදනා කරමින් 'ඔබ දෙවියන් වහන්සේටත්, රජුටත් ශාප කෙළෙහි ය' යි කියත් වා. පසු ව ඔහු පිටතට ගෙන ගොස් ගල්ගසා මරන්න." ¹¹ ඔහුගේ නගර වැසියන් වන ඒ නගරයේ විසූ ප්‍රජා මූලිකයෝ ද ප්‍රභූවරු ද ජෙශෙබෙල් තමන්ට යැවූ ලියුම්වල ලියා තිබුණු ප්‍රකාරයට කළෝ ය. ¹² ඔවුහු උපවාසයක් ප්‍රකාශ කොට, නාබොත් සෙනඟ ඉදිරිපිට මුල් තැනක සිටෙව්වෝ ය. ¹³ තක්කඩියන් දෙදෙනෙක් පැමිණ ඔහු ඉදිරියෙහි වාඩි වී, "නාබොත් දෙවියන් වහන්සේටත්, රජුටත් ශාප කළේය" යි සෙනඟ ඉදිරියේ නාබොත්ට විරුද්ධ ව චෝදනා කළෝ ය. එවිට ඔව්හු ඔහු නගරයෙන් පිටතට ගෙන ගොස් ගල් ගසා මරා, ¹⁴ "නාබොත් ගල් ගසනු ලැබ මළේ ය" යි ජෙශෙබෙල්ට කියා යැවූවෝ ය. ¹⁵ තවද, නාබොත් ගල් ගසනු ලැබ මියගිය බව ජෙශෙබෙල් ඇසූ විට, ඇ ආහබ්ට කතා කොට "ජෙශෙබෙල්ය නාබොත් ඔබට දෙන්නට අකමැති වූ ඔහුගේ මිදිවත්ත ඔබ ගොස් හිමි කරගන්න මන්ද, නාබොත් ජීවත්ව තැන. මියගොස් ඇතැ" යි කීවා ය. ¹⁶ නාබොත් මළ බව ආහබ් ඇසූ විට, ඔහු ජෙශෙබෙල්ය නාබොත්ගේ මිදි වත්ත අයිති කරගන්න පිණිස එහි යන්න පිටත් වූණේ ය.

අමෙත් උපන් පත්තිනි (ශාන්තිකර්ම ප්‍රචාරක කතාව)

පත්තිනි දෙවඟනගේ උපන් අවස්ථා කිහිපයකි. (මලෙන්, ජලෙන්, දළෙන්, කුලෙන්, ගින්නෙන්, සඵවෙන්, අමෙත් ආදී වශයෙන්). විවිධ ආත්ම භවයවයන් හි පත්තිනි දේවිය මවු කුසයකින් තොරව ඉපදී ඇති බව එම කතාවලින් කියවේ. ඒවා අතරින් ගම්මඩු වැනි මඩු ශාන්තිකර්මවල පත්තිනි දෙවඟන අභියෝග උපන් කතා ප්‍රවෘත්තිය කියවේ.

පඬි රට රජ කළ මහා නිරිඳු වන පඬිරජුන්ට විශාල අඹ උයනක් විය. එම උයනේ එක් අඹ ගසක අරුම පුදුම අඹයක් අකලට හටගත්තේ ය. එය දැනගත් රජු සේනාව සමග උයනට ගියේ ය. අසාමාන්‍ය අඹ ගෙඩිය දුටු රජු එය කැඩීමට දුනුවායන්ට අණ කළේ ය. උත්සහය වැරදුන තැන රජු එය කැඩීමට සමත් අයෙකුට අණබෙර ගසා ආරාධනා කළ අතර බොහෝ අය පැමිණ උත්සහ කළ ද එය අසාර්ථක විය.

මේ අතර සකු දේවයා මහළු වෙස් ගෙන දුනුවායෙකු ලෙස පැමිණි අතර බොහෝ දෙනාගේ උසුළු විසුළු මධ්‍යයේ දුන්නෙන් විද අඹය කැඩී ය. ඉන් නිකුත් වූ කිරි බිඳුවකින් රජුගේ ඇසක් කණ විය. එයින් මහත් බියට පත් වූ රජු අඹය පැසක ලා කාවේරි නදියේ පාකර හැරීමට නියෝග කළේ ය.

දිය නාමින් සිටි තරුණ වෙළෙඳ යුවලකට ගඟ දිගේ පාවී ආ අඹය සහිත පැස හමු විය. ඔවුන් එය ගෙන ගොස් නිවසේ තැබීය. සත් දිනකට පසු වෙළෙඳ යුවලගේ නිවසට සකුදේවචන්ද්‍රයා පැමිණි අතර වෙළෙඳ කුමරිය පැස විවෘත කර බැලුවා ය. ඔවුන් පුදුම කරවමින් පැස තුළ ශෝභාසම්පන්න බිළිඳු කුමාරියක් වූවා ය. කන්නගී නමින් ද ඇ හැඳින් වේ.

කිරි සයුර කැලඹීම (හින්දු ප්‍රචාරක කතාව)

ඒ කාලයේ සාගරයේ වූයේ කිරි ය. ස්වර්ගයේ සිටි දේවභණ්ඩා ඇමතු නාරයණ මෙසේ කී ය. "වරෝ. එක්වච්චි, අපි ක්ෂීරසාගරය කලතමු. ඇය තුළ ගැඹුරේ සුනිධිත ව පවත්නා මහාර්ඝ මාණික්‍යයන් ද විශේෂ බලයෙන් යුත් බුද්ධිය හෙළිපෙහෙළි කරවීමෙහි සමත් අගනා වස්තූන් ද අමරණීයත්වය ලබා දෙන අමෘතය ද ඉස්මතු කර ගනිමු."

ඉතින් ඔවුහු හිමවලින් වැසී ගිය මස්තකයෙන් යුත් මන්දාර පර්වතය ගෙනවුත් (මහාමේරු යනු දණ්ඩක් ආකාරයෙන් සැදි උස් වූ කන්දක් ලෙස දේව කතාවල සඳහන් වේ. මෙය මිත්‍රා විශ්වාසයකි) එය ක්ෂීරසාගරය මැද සිටුවා තැබුවෝ ය. ගිරිකුළේ පතුල සාගර පත්ලෙහි පිහිටියේ ය. මුදුන කේතුවක ආකාරයෙන් සයුර මැද දිස් විය. ක්ෂීරසාගරයෙහි ගැඹුරු නිධිය තුළ නිද්‍රාපගත වී සිටින මහා නාගරාජයා ශේෂ නම් වෙයි. ශේෂගේ පෙනගොබය නව රත්නයන්ගෙන් ගහණ වූ දිවයිනකි. ශේෂ නාගරාජයා නින්දෙන් අවදි වී සිය දරණ වැල මන්දාගිරි වටා තදින් වෙළාගත්තේ ය. එකල ඔහුගේ හිස

ක්ෂීරසාගරයේ එක වෙරළකන් වලිගය ඊට ප්‍රතිවිරුද්ධ වෙරළේන් දිශානති වූයේ ය. හිස යොමු ව තිබූ වෙරළේ දෙව් වරු හෙවත් සුරයෝ ද වලිගය පිහිටි වෙරළේ අසුරයෝ ද සිටියහ. (සුරයෝ දිලිසෙන පැහැපත් ශරීර වර්ණයෙන් යුත් නූතන දෙව්වරු වන අතර පුරාණ දෙව්වරු හෙවත් අසුරයන් ගේ ශරීර වර්ණය දුඹුරුවත් ය. ඔවුන් සිහින් ශරීර ඇතියෝ ය). සුරයෝ ශේෂගේ හිස පෙදෙසින් ද අසුරයෝ වල්ගයෙන් ද තදින් ග්‍රහණය කර ගත්හ. ඔවුහු නාගයා මාරුවෙන් මාරුවට තමන් දෙසට අදින්නට වූවෝ ය. එවිට මන්දාර පර්වතය වරෙක වාරාර්තව ද අනතුරු ව දක්ෂිණවර්තව ද භ්‍රමණය වන්නට වූයේ ය. ක්ෂීරසාගරය කැලතෙමින් පෙණ නගින්නට විය. ධවල වර්ණ කිරි බුබුළු විශාල දාගැබ් මෙන් අහස උසට නගිමින් බසිමින් බිඳී යමින් ලෙළ දෙමින් අපූරු දර්ශනයක් මැවී ය. මන්දාර පර්වතයේ බැවුම්වල වූ දේවදාර හා වෙනත් වනාන්තරවල පිහිටි යෝධ වෘක්ෂ මුලින් ඉදිරි කිරි පෙණ ස්කන්ධයට වැටී ගිළී ගියේ ය. සුවිසල් හිමකුළු කිරි සයුරට ඇද හැළුණේ ය.

බොහෝ වේලා සුරයෝත් අසුරයෝත් වෙහෙස දරාගෙන ක්ෂීරසාගරය මන්ථනයෙහි නිරත වූවෝ ය. සුදුවත් කිරි පෙණ වඩ වඩාත් ඉතා ඉහළට නගිමින් පැවතුණි. සාගර පත්ලේ සැඟවී තිබුණු දුර්ලභ වස්තූහු එකින් එක විටින් විට ඉහළට මතු වී එන්නට විය.

කිරි සයුරේ විශාල පෙන බුබුළු ස්කන්ධය අස්සෙන් රිදීවත් දැකැති කොනක් කෙමෙන් කෙමෙන් ඉහළට මතු වී එනු පෙනිණි. සුරයෝත් අසුරයෝත් වඩාත් උනන්දුවෙන් මන්දාගිරි භ්‍රමණය කරවන්නට වූහ. ටිකින් ටික ඉහළට ආ එය ඊලඟ මොහොතේ නිල්වත් ගුවන් ගැබ පිහිටා රිදී රැස් පතුරුවමින් සිනාපාන්නට වූයේ ය. මේ වන්ද්‍රවංකය ක්ෂීරසාගර පත්ලේ සුනිධිතව තිබී ඉහළට නවොගත් පළමුවැනි ආශ්වර්යවත් වස්තුවයි.

තව ස්වල්ප වේලාවකට පසු රතු හා රන් පැහැ ගත් වාට්ටලින් යුත් ධවලවර්ණ සළුපිළියෙන් හා සුදුමලින් සැරසුණු ශ්‍රී ලක්ෂ්මිය සිය සෞභාග්‍යය ගෙන දෙන සිනහාව පාමින් ක්ෂීරසාගරයෙන් මතු වී අහසට පැන නැංගා ය. ඒ දෙවැනි මහාර්ස වස්තුවයි.

තුන්වැනි වස්තුව මතු වී ආවේ ඊටත් පසුව තවත් කලතාගෙන යද්දී ය. එය නම් ඉතා ම සිනිඳුවට ඔපමට්ටම් කරන ලද කොස්තුහ පාෂාණය නම් වූ මාණික්‍යයයි.

සුරඅසුර ගණයා සිය කාර්යය දිගට ම කරගෙන ගියහ. එවිට කිරි බුබුළු අතරින් වෙන් කොට හැඳිනිය නොහැකි තරම් ක්ෂීර වර්ණයෙන් යුත් සොඩකුත් කුම්භස්ථලයකුත් මතු වී පෙනෙන්නට විය. ඊට ඉහළින් කිරි පැහැයෙන් බබලන විශාල ඉදිරිපාද දෙකක් දිස් වුණි. ඒ ඵෙරාවත හස්තියා ය. සුදු පැහැ කිරි බුබුළක් මෙන් ගොඩට ආ ඵෙරාවත ද අහසට පැන නැඟ සිටියේ ය. ඒ හතරවැනි අසිරිමත් වස්තුවයි.

පස්වනුව කිරි පෙණපිඩු සම්භාරයෙන් මතු වී සුරහිට්ටුව නම් වූ සුදුවත් ගවදෙන අහසට පැන නැංගා ය.

තවදුරටත් මන්ථනය කරනු ලැබූ ක්ෂීරසාගරයෙන් අවට වාතස්කන්ධය පිරිසිදු නැවුම් සුවඳකින් පවිත්‍ර කරවමින්, සියල්ලන්ගේ සිත් පිවිතුරු කරවමින් පරිජාත වෘක්ෂය පැන නැංගේ ය.

සත්වෙනුව ඉහළට මතු වූයේ සිය රඬිලිලාවන්ගෙන් හා රූප සම්පත්තියෙනුත් ගීත ගායනයෙනුත් සියල්ලන් සිත් වශීකරණය කරන රම්භා නම් අප්සරාව ය. අප්සරස් ගණයාගෙන් ප්‍රථමයා රම්භා වන්නී ය.

අටවැනි නිධානය ඉහළට මතුකරවා ගැනීමට බොහෝ වේලාවක් වෙහෙස දරන්නට සිදු විය. ධවලවර්ණ ජටා මණ්ඩලයෙන් හා ධවලවර්ණ වස්තූයෙන් සැරසීගත්, ළය මඬල වැසෙන සේ ධවලවර්ණ රැවුලකින් යුත් ශ්වේතවර්ණයෙන් බැබළෙන ජවිසම්පත්තියක් ඇති මහලු ප්‍රාඥයා වන ධන්වන්තරී සෘෂිහු මේ වස්තුව අතින් දරාගෙන ඉහළට මතු වූ හ. ඔහු අතෙහි වූ කෙණ්ඩියෙහි පිරි තිබුණේ අමෘතයයි.

අමෘතය සාගරයේ ක්ෂීරයෙන් ඉහළට එන්නා හා සමඟ ම සාගරය තුළ ඒ තාක් කල් අක්‍රිය ව තිබුණු විෂ වර්ග සියල්ල එක් වී මහත් හඬක් නංවා පුපුරා ගොස් සාගරය මතුපිට මහා කළු දුමක් සුවිසල් බිම්මලක ස්වරූපයෙන් දිස්විය. එකෙණෙහි ඒ තාක් කාලයක් පැවැති ක්ෂීරය අතුරුදන් වී සාගරය ලවණෝදකය - කරදිය බවට හැරුණේ ය. වහා ඉදිරියට පිනු ශිව විෂ කළුම වලාව කිසිවකුත් ඉතිරි නොකොට තම ශරීරය තුළට මුචින් උරා උගුරෙහි රඳවා ගත්තේ ය. ශිවගේ ගෙළ කුරෙකුගේ මද මෙන් නිල්වත් ව දිලිසෙන්නට පටන්ගත්තේ එතැන්පටන් ය. (ශිව දෙවියන්ට නිලකණ්ඩ නාමය ව්‍යවහාර වන්නේ ද එබැවිනි).

විෂ උරාදුමු ශිවයෝ සාගරයෙන් මතු වූ නවසඳු ගෙන සිය හැඩපලු ගෙහි දළ මඬුල්ලක ස්වරූපය ගත් අඳුරුවන් කෙස්වැටියෙහි සවිකර ගත්තේ ය.

අමාත්‍ය පිරුණු රන් කෙණ්ඩිය වෙතට අසුරයෝ හා සුරයෝ එකාවන් ව පිහුන. මනහර ලලනාලාලිත්‍යයෙන් පිරි කාන්තා රුවක් මවාගත් නාරායණ, ඇ දෙස අසුරයන් විස්මිතව බලා සිටියදී ම අමා පිරු බඳුන ගෙන සුරයන් අතට පත් කළේ ය.

අනතුරුව විශ්ණුවේශය ගත් හේ ශ්‍රී ලක්ෂ්මියගේ අතින් ගෙන ඇ තමා සතුකොට ගත්තේ ය. කෞස්තුභ පාෂාණය සිය ලය පැළඳ ගත්තේ ය.

ඉන්දු පැමිණ ඵෙරාවන හස්තියා තමන් සන්තකයට ගත්තේ ය. සුරභිඳේනුව ද පරිජාත වෘක්ෂය හා රම්භා ද සුර ලොව කරා ගෙන යන ලදී. සමාන ලෙස වෙහෙසී කැප වුණු අසුරයන්ට කිසිවක් ලැබුණේ නැත.

(මෙම කතාව පෘතුගීස නිර්මාණය වීම පිළිබඳව එන එක් කතාවකි. සාගර හා ගංගා ඇතිවීම, ගිනිකඳු, වලාකුළු හා වර්ෂාව අතිවීම, චන්ද්‍රයාගේ කලාවන් හා ජලයේ උදම් ඇතිවීම, අදියේ ආරම්භය මේ සමග සිදුවූ බව කියවේ).

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

- ඔබ දන්නා වෙනත් ආගමික කතා නම් කරන්න.
- නාට්‍යෝවිත අවස්ථා සහිත තත්කාලීන සමාජයට ගැලපිය හැකි කතා මොනවාදැයි සඳහන් කරන්න.
- ආගමික කතාවල එන අවස්ථා, සිද්ධි හා චරිත උපයෝගී කරගනිමින් නාට්‍ය නිර්මාණ කරන්න.

කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම 01 -

ඉහත කතාවලින් ඔබ වඩාත් ආකර්ෂණයට ලක් වූ කතාන්තරයක් තෝරාගන්න. එම කතාව ආශ්‍රය කර ගනිමින් කතාවලින් ආගමික වටිනාකම් නිරූපණය වන ආකාරයත්, සමාජ සංවර්ධනයට බලපාන ආකාරයෙන් එම කතා නිර්මාණය කර ඇති ආකාරයත්, සාකච්ඡා කරන්න. එම කතාවෙහි ඇති නාට්‍යෝවිත අවස්ථා ඉස්මතු කරගන්න. එම අවස්ථාව සඳහා චරිත යොදාගත හැකි ආකාරයත්, එම චරිත වේදිකාවේ රූපණය කළ හැකි ආකාරයත් සැලසුම් කරන්න. එසේ ආගමික කතාවල එන අවස්ථා, සිද්ධි හා චරිත උපයෝගී කරගනිමින් නාට්‍ය පෙළක් නිර්මාණය කරන්න.

පහත කරුණු කෙරෙහි සැලකිලිමත් වන්න

- නාට්‍යයක පෙළ රචනයේදී චරිත හා අවස්ථා හඳුනා ගැනීම සඳහා කතාව මැනැවින් අවබෝධ කරගත යුතු ය.
- කතාව මැනැවින් විශ්ලේෂණය කොට නාට්‍යමය අවස්ථා මතු කරගත යුතු ය.
- මෙහිදී වේදිකාව මත නිරූපණය කළ හැකි සිද්ධි පමණක් තෝරාගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- උචිත පරිදි සංවාද ගොඩ නැගිය යුතු ය.
- නිර්මාණාත්මක පරිකල්පනය මේ සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- මෙම කරුණු අවධානයට ගනිමින් තමා කැමති කතා වස්තුවක් තෝරාගෙන සරල නාට්‍ය පෙළක් රචනා කරන්න. (සංවාද හා රංග විධාන භාවිත කරන ආකාරය වැඩිදුරටත් ගුරුවරයා සමඟ සාකච්ඡා කරන්න).

ආගමික කතා ඇසුරින් නාට්‍ය

ආගමික කතා අංශ දෙකක් යටතේ විස්තර කළ හැකි ය. බෞද්ධ ආගමික කතා ඇතුළත් නාට්‍ය හා වෙනත් ආගමික කතා ඇතුළත් නාට්‍ය වශයෙනි. එබඳු කතා සමාජයේ බෙහෙවින් ජනප්‍රිය වී ඇත්තේ ජන ජීවිතයට සමීප තේමාවන් යොදා ගෙන ඇති බැවිනි.

- ශ්‍රී ලංකාවේ නාට්‍ය සඳහා ජාතික කතා සාර්ථක ව යොදාගෙන ඇති අවස්ථාවලට උදාහරණ රැසක් පෙන්වා දිය හැකි ය. කදාවලලු (සේරුවාණිජ ජාතිකය), පබාවතී (කුස ජාතිකය), මනමේ (වුල්ල ධනුද්ධර ජාතිකය), ලෝමහංස (ලෝමහංස ජාතිකය), වෙස්සන්තර (වෙස්සන්තර ජාතිකය), සඳකිදුරු (සඳකිදුරු ජාතිකය) ආදී ජාතික කතා මෙන් ම බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ සඳහන් වන කුණ්ඩලකේශී, ස්වර්ණකිලකා ආදී කතා නාට්‍ය සඳහා සාර්ථක ව යොදාගෙන ඇත.
- එමෙන් ම අන්‍යාගමික කතා වස්තු ද නාට්‍ය සඳහා යොදාගෙන ඇති අවස්ථා බොහෝ ය. සුගතපාල ද සිල්වා නම් නාට්‍යකරුවා නිෂ්පාදනය කළ ‘සාන්තුවර සෙබළාණෝ’ (ශුද්ධවර ඉග්නේෂස් ලොයෙලා මුනිවරයාගේ කතාව තේමා කොටගෙන) මෙම නාට්‍යය බෙහෙවින් ජනප්‍රිය වූ බව වාර්තා වේ. එමෙන් ම ගොන්සාල්වේස්, තාරකයානෝ වැනි නව නාට්‍ය නිෂ්පාදන ද දැකිය හැකි ය.
- ඉතාමත් පැරණි කිතුණු ආගමික ‘පාස්කු නාට්‍ය’ කලාව ද ජන ජීවිත හා බැඳී පැවති නාට්‍ය සම්ප්‍රදායකි. පාස්කු නාට්‍ය යනු, කිතුනු ආගමික වත්පිළිවෙත් සමග බැඳුන නාට්‍ය කලාවකි. මුල් කාලයේ බොහොමයක් කතෝලික දේවස්ථානවල පාස්කු කාලයේ එන මහ සිකුරාදා දිනයේ දී මේවා රඟදක්වා ඇතත් අදවන විට ඇත්තේ අල්ප ප්‍රමාණයකි.
- නාඩගම් කලාව ලංකාවේ පහතරට ප්‍රදේශවල ප්‍රචලිත වන්නේ ද කිතුනු ආගමික පරිසරයක් තුළ ය. රජතුන් කට්ටුව වැනි නාට්‍ය ලංකාවේ රඟදක්වා ඇති ඉපැරණිතම නාඩගම් ලෙස පිළිගැනේ.
- තවද, හින්දු ආගමික නාට්‍ය විශේෂයක් වූ දෙමළ කුක්කු නාට්‍ය කලාව අපේ රටේ මන්නාරම, යාපනය, මඩකලපුව, බදුල්ල ප්‍රදේශවල මැතක් වන තුරු ම රඟදක්වා අති ඉපැරණි නාට්‍ය විශේෂයකි. (ප්‍රභේද රැසකින් යුත් මෙම නාට්‍ය සම්ප්‍රදාය දකුණු ඉන්දියාවේ සිට ලංකාවට පැමිණ දේශීය වශයෙන් හැඩගැසුණු හින්දු ආගමික දේව කතා පුවත් ආදිය පදනම්කරගෙන ඉදිරිපත් කරන ගැමි නාටක වර්ගයකි).

ඉහත දැක්වූ ඕනෑ ම නාට්‍යයක කතා වස්තුවක් හා තේමාවක් ඇති බවත් දක්විය හැකි ය, ආගමික තතා ඇසුරින් නාට්‍යෝචිත අවස්ථා තෝරාගෙන පරිකල්පනය උපයෝගී කරගනිමින් එය නාට්‍ය නිෂ්පාදනයක් දක්වා විකාසනය කිරීම නාට්‍යකරුවාගේ කාර්යය වේ. සමාජයට වැඩදායක වන අයුරින් මෙම ආගමික කතා නාට්‍ය සඳහා යොදාගැනීම ඉතා වැදගත් වේ.

ආගමික කතා ආශ්‍රයෙන් ගොඩනැගුණු නාට්‍ය පෙළක් ගෙන පහත දී ඇති වගුව ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් නාට්‍ය පෙළ ආශ්‍රය කරගෙන කරුණු රැස්කරන්න.

තොරතුරු පත්‍රිකාව

තෝරාගත් කතාවේ නම

කතාවේ තේමාව

කතා පුවත කෙටියෙන්

නාට්‍යයේ නම

යොදාගෙන ඇති චරිත

නළු-නිළියෝ

සංගීතය

අංග රචනය

වේෂභූෂණ නිර්මාණය

සාරධර්ම ගොඩනැගීම සඳහා ආගමික කතා ඇසුරෙන් නාට්‍ය නිර්මාණය කිරීම.

- ආගමික රංගයෙන් සරු දහම් ගොඩනගමු.

ක්‍රියාකාරකම : -

සිසුන් උචිත පරිදි කණ්ඩායම් වී සාරධර්ම තම ජීවිතයට හා සමාජයට වැඩදායක අයුරින් යොදාගත හැකි ආකාරය පැහැදිලි වන අයුරින් (උදාසන පාසල් රැස්වීමේ දී ඉදිරිපත් කළ හැකි ආකාරයේ) කථාවක් ඉදිරිපත් කරන්න.

- නාට්‍යානුසාරයෙන් සාරධර්ම ගොඩ නැගිය හැකි ද?
- නාට්‍යවල දක්නට ලැබෙන සාරධර්ම හඳුනා ගනිමු.
- හඳුනාගත් සාරධර්ම ලැයිස්තු ගත කරමු.
- ජීවිත සංවර්ධනය සඳහා සාරධර්ම යොදාගත හැකි ආකාරය.

බෞද්ධාගමික කතා හා වෙනත් ආගමික කතා ඇසුරින් ගොඩ නගා ගත් නාට්‍යවල අරමුණු මොනවා ද?

- වර්ත, සිද්ධි හා අවස්ථා උපයෝගී කරගනිමින් නාට්‍යානුසාරයෙන් සාරධර්ම ගොඩනැගීම වඩාත් සාර්ථක ක්‍රමයකි. ඒ අනුව සාරධර්ම ගොඩනැගීමෙහි ලා සුවිසල් කාර්ය භාරයක් ආගමික නාට්‍යවලින් සිදුකළ හැකි ය.

වැරදි ක්‍රියාවක් කිරීමෙන් තමාට මෙන් ම සමාජයට හානියක් වන බව ඇතැම් කතා තුළින් පෙන්වා දෙයි. නැවත යහපත් මාර්ගයට යොමුවීමෙන් එම පුද්ගලයා නිසා සමාජයට යහපතක් සිදු වේ. උදාහරණ ලෙස අංගුලිමාල කතාවේ එන අභිංසක නමැති පුද්ගලයා වැරදි ක්‍රියාමාර්ගයක් නිසා අංගුලිමාල බවට පත් වෙයි. බුදුන්වහන්සේගේ ඇසුරින් නැවත යහපත් පුද්ගලයෙක් බවට පත් වෙයි. (අංගුලිමාල කතාව කියවන්න)

- ඒම සාරධර්ම ජීවිතයේ සංවර්ධනය සඳහාත්, සමාජ සංවර්ධනය සඳහාත් යොදාගත හැකි ය.
 - දුරාතීතයේ පටන් අධ්‍යාපනික මාධ්‍යක් ලෙස නාට්‍ය කලාව භාවිත වේ. පහසුවෙන් ජනතාවට යම් කරුණක් තේරුම්කර දීමට නාට්‍ය උපයෝගී කරගත් අවස්ථා ඇත. උදාහරණ වශයෙන් කී. ව. 5 වැනි සියවසේ සිට 15 වැනි සියවස අතර කාලයේ යුරෝපයේ පැවති 'ජනවත්දනාත්මක නාට්‍ය කලාව' නැති නම් 'කතෝලික පල්ලිය මගින් බැතිමතුන් සඳහා පෙන්වන ලද ආගමික නාට්‍ය කලාව' නම් කළ හැකි ය. එම යුගයේ පෙන්වන ලද නාට්‍ය මගින් ආගමික බැතිය වර්ධනය කිරීමට අමතර ව සරළ ලෙස දහම් කාරණා පැහැදිලි කිරීමක් ද සිදුව ඇත
- ලංකාවේ බෞද්ධ ධර්ම දේශනා, බණ, පිරිත් ආදිය තුළට නාට්‍යමය ලක්ෂණ ඇතුළත් කිරීමෙන් ද පෙනී යන්නේ නාට්‍ය කලාව ආගමික ශුද්ධාව හා අධ්‍යාපනික මාධ්‍යක් ලෙස භාවිත වී ඇති ආකාරයයි.
- රෝග නිවාරණය කිරීමට හා අපල උපද්‍රවවලින් ජනතාව ආරක්ෂා කිරීමට ශාන්තිකර්ම, යාතුකර්ම නැතහොත් බලි, තොවිල් ආදිය පවත්වා ඇති අතර ඒවා ද බෞහෝමයක් නාට්‍යමය ලක්ෂණ සහිත ආගමික පූජාකර්ම වේ.

- ආගමික කතාවල නාට්‍යමය අවස්ථා සොයමු.

පහත දැක්වෙන ආගමික කතා පදනම් කර ගෙන නාට්‍ය පෙළ රචනා කරන්න.

- ජාතක කතා කියවා එයින් සිත් ගත් අවස්ථාවක් ඇසුරින්
- බුද්ධකාලීන සිදුවීම් හා බණ කතා ඇසුරින්
- ශු. බයිබලය තුළ දැකිය හැකි නාට්‍යෝචිත අවස්ථා මගින්
- කිතුනු ආගමික සාන්තුවර වර්ත කතා ඇසුරින්
- හින්දු දේව කතා හා ඉන්දියානු ආගමික පුරාවෘත්ත කතා ඇසුරින්
- ඉස්ලාම් ආගමික කතා (නබි නායක තුමාගේ ජීවන සිදුවීම් අලලා ලියැවුන ඉතා රසවත් කතා ඇත).
- සෙන් කතා (සෙන් දහම යනු චීනයේ මහායානික බුද්ධාගමයි).